

MILLIY TIKLANISH

47 (479) ● 2017 йил 15 ноябрь, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz | Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Фракция фаолияти

МАМЛАКАТ ҲАЁТИДАГИ МУҲИМ ЖАРАЁНЛАР, ДОЛЗАРБ ҚОНУН ЛОЙИҲАЛАРИ

ПАРТИЯ ДАСТУРИЙ ВАЗИФАЛАРИ ЮЗАСИДАН КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракциясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизда бўлиб ўтган сўнгги муҳим сиёсий-маданий тадбирлар аҳамияти ҳамда бир қатор қонун лойиҳалари муҳокама қилинди.

Йиғилишни ЎзМТДП фракцияси раҳбари Сарвар Отамуратов бошқарди. — Ўтказилган йил мамлакатимиз, халқимиз ҳаётида чуқур из қолдирган муҳим воқеа ва эзгу ишларга бой бўлаётди, — деди Сарвар Отамуратов. — Жумладан, ўтган ҳафта — 6 ноябрь кўни Жиззах шаҳрида Шароф Рашидов таваллудининг 100 йиллиги доирасида катта тадбир ташкил этилиб, атоқли давлат арбоби ва ёзувчи ҳайкалининг очилиш маросими бўлди

ва унда давлатимиз раҳбари нутқ сўзлади. Ҳафта сўнггида — 10-11 ноябрь кўнлари эса Самарқандда Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан БМТ шафелигида "Марказий Осиё: ягона тарих ва умумий келажак, барқарор ривожланиш ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорлик" мавзусидаги халқаро конференция ўтказилди. Юртимиз ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлган мазкур тадбирлар, шубҳасиз, ҳар биримизга бевосита дахлдор.

2-бет

Конференция

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗМТДП ТУМАН КЕНГАШЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ БЎЛИБ ЎТДИ

Сайлов — ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этишнинг муҳим белгиси. Ҳар бир сайловчи онгли равишда ўзи муносиб топган номзодга овоз бериш орқали сиёсий ҳуқуқларини амалга оширади.

2017 йил 24 декабрь кўни Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловга ҳам тегишли идора ва тошкентлар, ҳам фуқаролар бирдек масъулият билан ёндашмоқда. Бу, албатта, бежиз эмас. Чунки пойтахт туманларида халқ депутатлари Кенгашларининг ташкил этилиши масаласига катта имконият сифатида қаралмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги қонунининг

20-моддасига кўра, халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашлари депутатлигига сиёсий партиялар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари номзод кўрсатиш ҳуқуқига эгадир. Айни пайтда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг пойтахт туман кенгашлари ўшбу ҳуқуқдан фойдаланиб, вакиллик органларида кўпчилик ўринини эгаллаш мақсадига сайлов жараёнига пухта тарафдорлик қилмоқда. Тайёргарлик ишлари белгиланган чора-тадбирлар асосида босқичма-босқич давом эттирилмоқда.

4-бет

Кўрик-танлов

ЁШЛИК ШИЖОАТИ — НАВОИЙ АСАРЛАРИДА

"НАВОИЙ ВОРИСЛАРИ" КЎРИК-ТАНЛОВИНИНГ ВИЛОЯТ БОСҚИЧЛАРИ ЯҚУНЛАНДИ

Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий ҳаёти ва ижодини ўрганиш, унинг юксак инсонпарварлик ғоялари билан йўғрилган асарлари мазмун-моҳиятини халқимиз, айниқса, ёш авлод онг-шуррига сингдириш мамлакатимиздаги маънавий-маърифий ислохотларнинг муҳим йўналишидир. Навоий байтлари ҳар биримизнинг ҳаётига болалигимиздан қириб келган, ўсимликларимизда садоқат ва вафодан сабоқ берган. Улғайганимиз сари Навоий асарларидаги фалсафий ўғитлар ва бадиий зақоси бизга ҳаёт дарсини ўргатади, ҳар бир сатридаги қувонч ва андух ҳаёт ҳақидаги тасаввуримизни кенгайтириб боради.

Бугун Навоий ижодини ўрганиш ёхуд навоийхонлик кечалари фақат улғу шоирнинг таваллуд кўнида эмас, йил давомида ўтказилиши анъана тусини олган. Дарҳақиқат, Навоий ижоди, лирикоси, ғазалларининг мавзу йўналиши, талқини, изохлари, шоир шеърларидаги жанр ва тимсолларга доир машғулотлар кўпга бўлган ва китобсеварларнинг билимини,

маънавий дунёсини бойитиш ва янада кенгайтириш имконини беради.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий кенгаши ташаббуси билан маънавий-маърифий соҳадаги вазифалар ижросини таъминлаш мақсадига Алишер Навоий ижодини чуқур ўрганиш, ёшларда китоб мутлоаси ва китобхонлик маданиятини, интел-

лектуал салоҳияти ҳамда маънавиятини юксалтириш, "устоз-шогирд" анъанасини ривожлантиришга қаратилган "Навоий ворислари" кўрик-танлови ташкил этилди.

— Президентимизнинг 2017 йил 12 январдаги "Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутлоаси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарбия қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида"ги қарорининг ижроси доирасида ташкил этилган кўрик-танлов буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий ҳаёти ва ижодини ўрганиш, асарлари мазмун-моҳиятини ёш авлод онг-шуррига чуқур сингдириш, буюк аждодимизнинг маънавий меросини кенг оммалаштиришда муҳим омил бўлмоқда, — дейди ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси девони бўлим бошлиғи Ҳамдам

Низов. — Навоийнинг ибратли ҳаёти ва ижодий меросини ёшлар орасида кенг тартиб қилиш, навоийрон авлод вакиллари шoirнинг бой ва мукаммал маънавий меросидан баҳраманд этиш Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ғоя ҳамда мақсадларига ҳар жиҳатдан мос ва ҳамоҳангдир. Буюк шоирнинг асарлари партия сайловолди Платформасида белгиланган ёшларни миллий-маънавий, тарихий қадриятларимизга ҳурмат руҳида ва ўтмиш меросимизнинг ҳақиқий билимдонлиги қилиб тарбиялаш, уларда ватанпарварлик, миллий ғояга садоқат, аждодлардан фойдаланиш туйғусини камол топтириш сингари мақсад-вазифалар ижросида муҳим аҳамият касб этади.

4-бет

Муносабат

МИНТАҚА ТАРАҚҚИЁТИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ — ЎЗАРО ҲАМКОРЛИКДАГИ МУҲИМ ВАЗИФА

Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтган "Марказий Осиё: ягона тарих ва умумий келажак, барқарор ривожланиш ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорлик" мавзусидаги нуфузли халқаро конференция бутун жамоатчиликнинг эътибор марказида бўлди. Марказий Осиё минтақасига оид муҳим масалалар муҳокама қилинган мазкур конференциянинг очилиш маросимида Президентимиз Шавкат Мирзиёев иштирок этиб, нутқ сўзлади. Давлатимиз раҳбарининг мазкур маърузаси, унда илгари сурилган долзарб ғоя ва таклифлар нафақат юртдошларимиз, балки барча минтақа халқлари ҳамда жаҳон ҳамжамияти томонидан катта қизиқиш билан қарши олинди. Президентимиз таъкидлаган ҳар бир масала, минтақага оид муаммоларга нисбатан мамлакатимиз ёндашуви кенг жамоатчиликнинг илқ муносабатида сабаб бўлаётди.

Ўшбу халқаро конференция доирасидаги ҳар бир учрашув ва муҳокамалар Марказий Осиё мамлакатларининг ўзаро яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлаш, минтақанинг барқарор ривожланиши ва халқлар фаровонлигини таъминлашга қаратилган билан аҳамиятлидир. Президентимиз ўз маърузасида минтақага оид олти йўналишдаги долзарб масалаларга тўхталиб ўтди. Жумладан, Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш мақсадида амалий ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масаласига эътибор қаратиб, минтақа мамлакатлари олдига турган муҳим вазифаларга тўхталиб.

2-бет

Ўзлик хақида суҳбат

"УМИДИМ ШУЛКИ, УМИДИНГГА ЕТГИЛ!"

ЎЗМТДП ФАҲРИЙСИ, АКАДЕМИК АЗИЗ ҚАЙУМОВ ЗИЁРАТИДА

Навоийрон авлодда миллий ўзликни англаш туйғусини кучайтиришда ижодкор-зиёлиларимиз фаолияти нузли маъқдир. Айниқса, бугунги ишда билан ўзгараётган, қарашлар ва манфаатлар эврилиши авж олаётган бир даврда миллий ўзликни англаш, шахс миллий қиёфасини сақлаб қолиш глобал муаммо сифатида кун тартибиде турибди. Бу муаммо ечимининг асоси шахс қалбини маънавият чироғи билан равшан қилишдир. Бунда, аввало, халқ зиёли қатламнинг ўрни беқиёс.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг "Ўзлик хақида суҳбат" лойиҳасининг асосий мақсади ҳам ёш авлодни мафқуравий хуружлардан ҳимоя қилишда миллий ўзликни англаш туйғусини кучайтириш ва бунда партия электорати бўлган зиёлилар имкониятидан самарали фойдаланишдан иборат. Лойиҳанинг бу галги меҳмони — партия фаҳрийси, Ўзбекистон Фанлар академияси академиги, навоийшунос олим, "Эл-юрт хурмати", "Буюк хизматлари учун" орденлари соҳиби Азиз ҚАЙУМОВ бўлди.

5-бет

Тахлил

ХАЛҚ ИШОНЧИНИ ҚОЗОНИШ ВА ОҚЛАШ ОСОН ЭМАС

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев шу йил 12 июлда парламент аъзолари ва сиёсий партиялар вакиллари билан бўлган видеоселектор йиғилишидаги маърузасида "Депутат бўлиш ҳар қимга ҳам насиб этмайди. Депутат — фикри-зиқри билан халққа энг яқин одам, доимо эл-юртининг ташвиши ва муаммолари билан яшайдиган, катта билим ва тажрибага эга бўлган шахс", деган эди.

Дарҳақиқат, агар депутатни эл-юртнинг ташвишу муаммолари қизиқтирмаса, мавжуд муаммоларни ҳал этишда билим ва тажрибаси етарли бўлмаса, унинг депутат сифатидаги фаолияти қониқарсиз кечади. Бугун мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар ҳар биримиздан бу ислохотларнинг нафақат иштирокчиси, балки ташаббускори ва асосий ижросчиси бўлишни талаб этмоқда.

3-бет

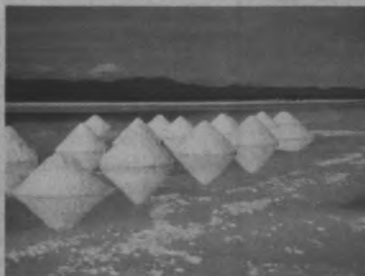
Ушбу сонда:

ДЕПУТАТЛАР КЎМАГИ БИЛАН УЮШМАГАН ЁШЛАР БАНДЛИГИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

3-бет

ҚУРИГАН ТУЗ КЎЛИ ЁХУД "УЮНИ" ШЎРҲОКИГА САЁҲАТ

7-бет

ЭЗГУЛИК ҚАЛБЛАРНИ БИРЛАШТИРАДИ

ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО АМАЛИЙ САЊЪАТ
ФЕСТИВАЛИ ИШТИРОКЧИЛАРГА
ҲАЙРАТ ВА ИЛҲОМ ЗАВҚИНИ УЛАШДИ

8-бет

MILLIY TIKLANISH — мамлакатимиз миллий тикланишига хизмат қилади!

"Milliy tiklanish" газетасини www.milliytiklanish.uz сайтида ҳам ўқинг!

газетамизга обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

Фракция фаолияти

МАМЛАКАТ ҲАЁТИДАГИ МУҲИМ ЖАРАЁНЛАР, ДОЛЗАРБ ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИ ПАРТИЯ ДАСТУРИЙ ВАЗИФАЛАРИ ЮЗАСИДАН КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Элли сийлагани эл сийлайди

Маълумки, юртимизнинг ҳар бир ҳудудда Президент қарори билан Шароф Рашидов таваллудининг 100 йиллигини кенг нишонлаш мақсадида катта тайёргарлик ишлари олиб борилди, жойларда қатор тадбирлар, хотира кечалари ташкил этилди. Жиззах шаҳрида бу табарруқ инсон ҳайкалининг тантанали очилиш маросимидо давлатимиз раҳбари нутқ сўзлаб, Шароф Рашидовнинг мамлакат ва халқ ҳаётида тутган ўрнини алоҳида таъкидлади. Президентимиз қайд этганидек, оддий халқ орасидан чиққан, ноёб ақл-заковати, меҳнатсеварлиги ва қамтарлиги билан катта обрў-этибор қозонган, халқимизга садоқат билан ҳалол хизмат қилган Шароф Рашидов умр бўйи ўз халқига, барча инсонларга яхшилик қилиб яшаган, уларни улғу мақсадлар йўлида бирлаштириб, эзгу ишларга сафарбар этган. Бу олижаноб; донишманд ва бағрикенг инсон, қандай суронли синовларга дуч келган бўлмасин, юксак гуманистик қояларга домно содиқ бўлиб, халқимиз қалбидо яхши ном, сўнмас хотира қолдирди. Биргина Тошкент шаҳрининг замонавий қиёфа касб этишида, Марказий Осиёда биринчилардан бўлиб Ўзбекистонда метрополитен қурилишида жонбозлик кўрсатди, 1966 йилги зилзиладан кейин азим кентни қайта тиклаш ишларида бош-қош бўлди. Тоҳлиқали бир шароитда ҳам Ўзбекистон манфаати, халқ ташвиши йўлида жон қуйди. Массуляти раҳбарлик вазифалари баробарида Шароф Рашидов ўзининг бетақорр истеъдоди билан адабиёт ривожига ҳам ҳисса қўшди, эзгу қадриятларни тараннум этган роман ва қиссалар, шеър ва дostonлар, публицистик мақолалар яратди. Унинг асарлари бугунги кунда ҳам театрларимиз репертуарларидан тушмай келмоқда.

Депутатларимиз ҳамда партия ташкилотлари ЎзМТДП дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда Шароф Рашидовнинг эл-юрт олдидоги улкан хизматларини, бой ижодий меросини ёшлар ўртасида кенг тартиб қилишимиз лозим. Унинг ҳаёти ва фаолияти билан яқиндан таниш инсонлар иштирокида довра сўхбатлари ташкил этишни режалаштирямиз. Ушбу йўналишдаги тарбият-ташвиқот ишларини мунтазам давом эттириш олдимизда турган муҳим вазифалардандир.

Тарққибёт йўлидаги ҳамкорлик

Йилигида Самарқандда бўлиб ўтган "Марказий Осиё: ягона тарих ва умумий келажак, барқарор ривожланиш ва тараққибёт йўлидаги ҳамкорлик" мавзудаги халқаро конференциянинг аҳамияти, Президентимизнинг мазкур конференциядаги нутқида илгари сурилган гоя ва тақлифлар ҳусусида алоҳида тўхталиб ўтилади. Таъкидланганидек, Марказий Осиёдаги муҳим масала ва муаммолар муҳокама қилинган мазкур халқаро конференция умумий аҳолиси 70 миллиондан ортиқ бўлган минтақамизнинг бугунги ва келажаги йўлида муҳим аҳамият касб этади. Конференция доирасидаги ҳар бир масала нуфузли халқаро ташкилотлар, Марказий Осиё давлатлари ва бошқа мамлакатлар ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари, дипломатик корпус вакиллари ва таниқли экспертлар иштирокида кенг муҳокама қилинди.

— Ушбу халқаро конференцияда Президентимиз Шавкат Мирзиёев нутқ сўзлаб, минтақа мамлакатларининг барча соҳада яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик тамойиллари асосидаги фаолиятига эътибор қаратди, — деди ЎзМТДП фракцияси аъзоси Азизат Пардаев. — "Бизнинг бош мақсадимиз — умумий саяҳат-ҳаракатларимиз билан Марказий Осиёни барқарор, иқтисодий ривожланган ва юксак тараққий этган минтақага айлантиришдан иборат", деди давлатимиз раҳбари. Дарҳақиқат, Марказий Осиё мамлакатларининг умумий келажак учун масъулиятни ҳис этиши минтақа хавфсизлиги, барқарор ривожланишида муҳим омилдир. Бу борада Президентимиз ўз нутқида олти йўналиш бўйича долзарб масалаларни илгари суриб, ўзининг амалий тақлифларини билдирди. Биринчидан, савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ва товар айирбашлаш ҳажминини ошириш ҳамда кооперацияни мустаҳкамлаш учун қулай шароитлар яратиш лозимлигини таъкидлади. Минтақаларо ҳамкорликни мустаҳкамлаш мақсадида Марказий Осиё давлатларининг худудлар раҳбарлари (ҳокимлари) бизнес ҳамжамиятининг ассоциациясини ташкил этишни тақлиф қилди. Иккинчидан, минтақанинг транзит-логистика салоҳиятидан янада самарали фойдаланиш ва транспорт инфратузилмасининг жадал ривожланишини таъминлаш лозимлиги қайд этилди. Бу йўналишда Ўзбекистон — Туркменистон — Эрон — Ўмон транспорт-транзит йўналишининг муҳим тормоғи сифатида Амударёдан ўтадиган Туркманобод — Фороб янги темир ва автомобиль йўллари кўприклари ишга туширилгани, Ўзбекистон — Қирғизистон — Хитой темир йўли қурилишини бошлаш бўйича келишувга эришилгани, шунингдек, ушбу транспорт йўлига бўйлаб синнов тарихисидоги автопояга амалга оширилгани таъкидланди. Бу борада Президентимиз томонидан Транспорт коммуникацияларини ривожлантириш

бўйича умуминтақавий дастурни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш зарурлиги илгари сурилди. Учинчидан, Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш мақсадида амалий ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масаласига эътибор қаратилди. Бу борада "Хавфсизлик таҳдидларни ўзинини ва ўзгалариники" деб ажратишдан воз кечиш, "яқлит хавфсизлик" тамойилига амалда риоя қилиш зарур, деган қатъий фикрдаимиз", деди давлатимиз раҳбари. Минтақанинг барча мамлакатлари терроризм, диний экстремизм, трансмиллий жиноятчилик ва наркотрафик таҳдидларига дуч келаётган бир пайтда ушбу таҳдидларга қарши биргаликда, ўзаро амалий ҳамкорлик асосида курашиш самарали натижа бериши мумкин.

Шунингдек, давлатимиз раҳбари давлат чегараларини делимитация ва демократия қилиш жараёнини тезда ва узил-кесил якунига етказиш, чегараолди муаммоларини ҳал этиб, мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар соҳалардаги ҳамкорликни янада кенгайтириш йўлида мустаҳкам пойдевор яратиш, минтақада сув ресурсларидан адолатли фойдаланиш муаммосини имкон қадар тезроқ тартибга солиш, Орол денгизининг экологик ҳалокати билан боғлиқ энг ўткир муаммоларни ҳал этишда минтақа мамлакатларининг саяҳат-ҳаракатларини бирлаштириш, уларнинг бу борадаги фаолиятини

янада фаоллаштириш зарурлигини илгари сурди. Ва ниҳоят, олтинчидан, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида маданий-гуманитар алоқалар, дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Бу Марказий Осиёдаги минтақавий ҳамкорликни жадаллаштиришнинг асосий шартларидан бири сифатида тилга олинди, Ўзбекистон фаол маданий-гуманитар мулоқотни давом эттириш, мамлакатларимизда маданият кўнарлари ва турли ижодий тадбирларни мунтазам ташкил этиш, таълим ва сийёҳлик соҳасидаги алмашувларни "халқ дипломатияси"нинг энг муҳим воситаси сифатида ривожлантириш тарафдори эканлиги таъкидланди.

Йилигида сўз олган фракция аъзолари Президент Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган ташаббуслар нафақат Ўзбекистонда, балки бутун минтақада тинчлик ва осийишталик, барқарор иқтисодий тараққибётни таъминлашда муҳим аҳамият касб этишини таъкидладилар. Марказий Осиё давлатлари ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш юзасидан билдирилган тақлиф ва гоялар эътиборга молик эканлиги қайд этилди.

Маҳаллий Кенгаш депутатлари ваколати янада кенгайди

Йилигида парламент куйи палатасида биринчи ва иккинчи ўқишда муҳокама этилаётган бир қатор қонун лойиҳалари партия дастурий мақсадлари, электорат манфаатлари нуктаи назардан муҳокама қилинди.

Кенг жамоатчилик томонидан қизгин муҳокама қилинган "Жамоатчилик назороти тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам депутатларнинг эътибор марказида бўлди.

— Мазкур қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида 30 дан ортиқ довра сўхбатлари ташкил этилди, қатор Интернет сайтида, ижтимоий тармоқларда муҳокамага қўйилди, — деди ЎзМТДП фракцияси аъзоси Жаҳонгир Ширинов.

— Мазкур жараёнларда ЎзМТДП ташкилотлари фаоллари ҳам аниқ тақлиф ва тавсиялари билан иштирок этди. Партия ҳудудий кенгашларида экспертлар ва депутатлардан иборат ишчи гуруҳлар тузилиб, қонун лойиҳасининг қизгин муҳокамалари ташкил этилди. Қонун лойиҳасини янада такомиллаштириш юзасидан кўплаб тақлифлар олинди. Авваломбор, қонуннинг мақсади янада аниқлаштирилмоқда. Яъни унинг мақсади давлат органлари ва муассасалари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ташкил этиш ва амалга ошириш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат эканлиги кўрсатилди. Шунингдек, жамоатчилик назоратининг субъекти ва объекти ҳам янада аниқлаштирилмоқда. Жамоатчилик назоратининг бир қатор шакллари охборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда ўтказилиши мумкинлиги белгиланмоқда. Жамоатчилик экспертизасини ўтказишда тегишли мутахассисларни жалб этиш ҳуқуқи берилмоқда. Лойиҳада фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш

органлари томонидан ўтказиладиган эшитувларга оид қоидалар бу борадаги бошқа қонунларга мувофиқлаштирилаётди. Шу билан бирга, жамоатчилик назорати субъектларининг фуқаролар шайни ва кадр-қимматини қамситишга, уларнинг шахсий ҳаётига аралашушга йўл қўйилмасликлари оид қоида ўрнатилмоқда.

Фракция аъзолари шу йил 12 июлдаги парламент аъзолари ва сиёсий партиялар вакиллари иштирокида бўлиб ўтган видеоселектор йилигида Президент томонидан қўйилган вазифалар ижроси юзасидан ишлаб чиқилган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда муҳокама қилдилар.

— Мазкур қонун лойиҳасига кўра, "Сиёсий партиялар тўғрисида"ги қонунга ҳамда "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонунга тегишли ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш тақлиф қилинмоқда, — деди ЎзМТДП фракцияси аъзоси Даврон Орипов. — Ҳусусан, "Сиёсий партиялар тўғрисида"ги қонуннинг 14¹-моддасига партия гуруҳларининг ваколатларини, назорат функцияларини кенгайтиришга қаратилган бир қатор қоидалар киритилмоқда. Яъни, партия гуруҳлари халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сессияларида ижтимоий-иқтисодий ривожланиш масалаларини кўриб чиқиш, маҳаллий ижроия ҳокимияти органлари мансабдор шахсларининг ҳисоботларини эшитиш ҳақида тақлифлар киритиш, туман (шаҳар) ҳокими номзодини вилоят ҳокими тегишли халқ депутатлари Кенгашларидаги партия гуруҳларининг ҳар бири билан маслаҳатлашувлар ўтказилганидан сўнг халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашига тасдиқлаш учун тақдим этиши

қўзда тутилмоқда. Бундан ташқари Маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳларига Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси раисига; вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлиги тегишлилиги бўлган туман (шаҳар) ҳокимларининг, шунингдек, маҳаллий ижроия ҳокимияти органлари мансабдор шахсларининг қонқарсиз фаолияти ҳақида ҳулосалар тақдим этиш ҳуқуқи берилмоқда. Депутатларнинг фикрича, қонун лойиҳасида қўзда тутилган ушбу тақлифлар турли даражадаги ҳокимларни тайинлашда сиёсий партия гуруҳларининг ҳуқуқи ва ваколатлари белгиланиши, ҳокимларни тайинлаш жараёнида сиёсий партия гуруҳлари иштирокининг таъминланиши, маҳаллий доирада ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати тизимининг ривожланиши, ҳокимларнинг халқ ҳамда жамият олдидоги масъулиятни ошишига хизмат қилади. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг маҳаллий ижро ҳокимияти органлари фаолияти устидан назоратни кучайтириш, ўз навбатида, жойларда маҳаллий ижро ҳокимияти органлари томонидан қонунлар ва Давлат дастурларининг сифатли ижро этилиши самардорлигини, уларнинг масъулияти ва жавобгарлигини оширишни таъминлайди. Бундан ташқари, қўзда тутилаётган қоидалар жойларда сиёсий партияларнинг аҳоли ўртасида нуфузи ошишига ҳамда уларнинг дастурий вазифалари бажарилишида муҳим аҳамият касб этади.

Шунингдек, лойиҳада Қонунчилик палатаси депутатларининг жойлардаги жамоатчилик вакиллари сифатида тегишли сиёсий партия ҳудудий бўлиmlарининг вакиллари бириктириб қўйишни назорат тутуви янги модда киритиш тақлиф этилмоқда. Фракция аъзоларининг фикрича, бу депутатлар фаолияти самардорлигини ошириш, уларнинг халқ билан мулоқот механизмларини янада такомиллаштиришга, партия дастурий мақсад-вазифаларининг амалга ошиши ва электорат манфаатларини янада кенгрок ҳимоялашга хизмат қилади. Фракция аъзолари мазкур қонун лойиҳасини концептуал жиҳатдан маъқуладилар.

Йилигида "Келажак бунёдкори" медалини таъсис этиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам фракция аъзолари томонидан бир овоздан маъқуланган. Таъкидланганидек, Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан таъсис этилаётган "Келажак бунёдкори" медали билан халқ манфаатлари йўлида садоқат билан хизмат қилаётган, юксак ватанпарварлик, фидойилик ва меҳнатсеварлик фазилатларини намойён этиб келаётган, Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва шон-шўхратини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётган, жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаоллиги ва ташаббускорлиги билан тенгдошларига ўрناк бўлаётган, ўқишда ва меҳнат фаолиятида катта ютуқларга эришган 14-30 ёшдаги Ўзбекистон Республикаси фуқаролари муқофотланади.

Йилигида қўрилган масалалар юзасидан фракциянинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

Муҳтарома КОМИЛОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Муносабат

< Давоми.

Бошланиши 1-бетда.

Бугунги кунда дунёнинг турли бурчқаларида терроризм, диний экстремизм, трансмиллий жиноятчилик ва наркотрафик таҳдидларига дуч келинаётгани Марказий Осиё мамлакатларини ҳам унга қарши биргаликда, ўзаро амалий ҳамкорлик асосида курашишини тақозо этади.

МИНТАҚА ТАРАҚҚИЁТИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ — ЎЗАРО ҲАМКОРЛИҚДАГИ МУҲИМ ВАЗИФА

Дарҳақиқат, минтақа хавфсизлиги, барқарорлиги, тинчлик ва осийишталиги ҳудуддаги барча давлатларга дахлдор бўлиб, бунда ҳамкорликда амалга ошириладиган ишларни ўзаро келишув асосида давом эттириш муҳим вазифа саналади. Марказий Осиёда барқарорлик ва изчил тараққибётни таъминлашнинг устувор йўналиши экстремистик гояларга қарши қатъий курашишдир. Бугунги глобаллашув доврида овж олаётган диний экстремизм, терроризм, ғийбхандлик, одам савдоси, ноқонуний миграция, "оммавий маданият" каби хавф-хатарлар таъсири, айниқса, ёшлар ҳаётида жиддий муаммолар келтириб чиқараётгани сир эмас. Бу борада Президентимиз Шавкат Мирзиёев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияни ишлаб чиқиш ҳамда "Маърифат ва диний бағрикенглик" деб номланган махсус резолюцияни қабул қилиш ташаббусини илгари сурган эди. Самарқандда ўтган нуфузли халқаро конференцияда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш борасида илгари сурилган тақлифлар эса бунинг мантйқий давоми бўлди. Чунки хавфсизлик масаласида сўз кетганда, энг аввало, мафкуровий таҳдидлар, ёшлар онг тафаккурига қаратилган салбий таъсирлардан сақланиш кўз олдимизга келади. Зеро, бугун бундай хавф-хатарлар

чегара билмайди, миллат танламайди, ҳад-ҳудудсиз майдон ўзга ҳали онги тўла шаклланиб улғурмаган фарзандларимиз ҳаёти ва келажакига таҳдид солаверади. Шундай экан, Марказий Осиё мамлакатлари борча кўринишдаги хавф-хатарларга ўзаро ҳамкорлик ва ҳамжамиятликда кураш олиб бориши бугунги давр талабидир.

Шунингдек, конференцияда бир қатор

долзарб масалалар муҳокама қилиниб, аниқ ишлар юзасидан ҳамкорлик шартномалари имзолангани минтақа мамлакатлари ва халқлари ҳаётида муҳим аҳамият касб этади.

Ҳар соҳада миллий манфаатлар устуворлигини илгари сурувчи Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси мамлакатимизнинг ташқи сиёсат борасида миллатлараро тотувлик ва ҳамжамиятлик, яқин қўшнилар билан ўзаро изчил ҳамкорлик алоқаларини ўрнатилга оид саяҳат-ҳаракатларини кўплаб-қувватлайди. Партияимиз мазкур халқаро конференция доирасида эришилган келишувлар юртимиз ва халқимиз ҳаётида долзарб аҳамиятга эга, деб ҳисоблайди.

ЎзМТДП ташкилотлари ҳамда депутатлик бирлашмалари мазкур халқаро конференцияда ўртага ташланган ташаббуслар, Президентимизнинг муҳим ва ҳаётий тақлифлар илгари сурилган маърузасини аҳоли, айниқса, ёшлар орасида кенг тартиб қилар экан, давлатимиз сиёсатининг асл моҳияти тинчликпарварлик, инсонпарварлик, юртсеварлик эканлиги айтиш фаолиятимизнинг асосий мезони бўлиб қолади.

Акмал
ЖУМАЛОВ,
ЎзМТДП
фракцияси
аъзоси

ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан ишлаб чиқилган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида халқаро савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва махсуслаш айирбашлаш ҳажминини ошириш ҳамда мамлакатимизнинг экспорт фаолиятини либераллаштириш ва соддалаштириш, экспорт таркиби ва географиясини диверсификация қилиш каби

устувор мақсад-вазифалар белгиланган. Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтган "Марказий Осиё: ягона тарих ва умумий келажак, барқарор ривожланиш ва тараққибёт йўлидаги ҳамкорлик" мавзусидаги халқаро конференцияда Президент нутқида илгари сурилган гоя ва ташаббуслар мазмун-моҳияти Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифалар билан уйғун ва муштарак. Давлатимиз раҳбари илгари сурётган бундай гоя ва ташаббуслар замирида Марказий Осиё давлатларини ҳамжамиятликда иқтисодий ривожлантириш, минтақанинг иқтисодий салоҳиятини умумлаштириш ва унга йирик инвесторларни кенг жалб қилиш, замонавий тараққибётнинг умумий устувор йўналишларини белгилаш, чегара, сувдан фойдаланиш, транспорт ва савдо сингори ўткир минтақавий масалаларни ечимда оқилона мурося йўлини топши каби мақсад-вазифалар муҳим. Зеро, давлатларимиз ойнан яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик тамойиллари асосида савдо-иқтисодий, транспорт-коммуникация, маданий-гуманитар соҳаларда, хавфсизлик ва барқарорлик масалаларида ўз салоҳиятини янада самарали амалга ошира олади.

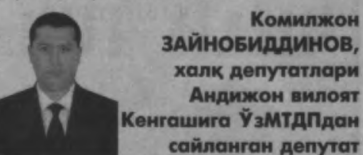
Маърузада таъкидланганидек, минтақада савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ва махсуслаш айирбашлаш ҳажминини ошириш ҳамда кооперацияни мустаҳкамлаш учун Минтақавий иқтисодий форум ташкил этиш, Марказий Осиё давлатларининг худудлар раҳбарлари (ҳокимлари) бизнес ҳамжамиятининг ассоциациясини таъсис этиш минтақавий яқини махсуслатни камида икки баробар ошириш имконини берибди. Бу, ўз навбатида, бизнес ҳамжамиятлари ўртасида бевосята мулоқот ва ўзаро савдо-иқтисодий, сармоявий ва инновацион ҳамкорлик

борасидаги аниқ лойиҳаларни атрофича муҳокама қилиш, натижада бутун Марказий Осиёда барқарор ривожланишни таъминлашга хизмат қилади. Бундан қўланган асосий мақсад — мамлакатларимиз худудларининг саноат, инвестиция ва интеллектуал соҳалардаги салоҳиятини тўла ишга солиш.

Маърузада минтақанинг транзит-логистика салоҳиятидан янада самарали фойдаланиш ва транспорт инфратузилмасининг жадал ривожланишини таъминлашга қаратилган қатор лойиҳалар режалаштирилгани ҳамда транспорт коммуникацияларини ривожлантириш бўйича умуминтақавий дастурни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш зарурлиги таъкидланди. Мазкур соҳа ривожий экспорт ва импорт махсуслатларининг таннархи арзонлашиши, мамлакатимиз экспорт саломатининг янада ошишига хизмат қилади. Ушбу механизмлар пировардида бутун Марказий Осиёда барқарор ривожланиш таъминлайди, мамлакатларимиз худудларининг саноат, инвестиция ва интеллектуал соҳалардаги салоҳиятини тўла ишга солиш имкониятини кенгайтиради.

Конференция доирасида Ўзбекистон, Қозоғистон ва Туркменистон ўртасида давлат чегараларининг туташ ҳудуди тўғрисида муддатсиз шартнома имзолангани — бу уч қўшни давлат ўртасидаги дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлайди. Чунки, чегара ҳудуди аҳолиси неча йиллардан бўён яқин қариндошлариникига борди-келди қилиши ва қудо-ондочилик муносабатларида қийинчилик бўлгани сир эмас. Ушбу шартнома билан яхши қўшничилик ва қариндошлик алоқалари бутунлай янги мазмун билан бойиб, савдо-иқтисодий, маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлик янада ривожланади.

Бир сўз билан айтганда, давлатимиз раҳбарининг мазкур халқаро конференциядаги маърузасида илгари сурилган барча гоя ва ташаббуслар ўта долзарблиги билан нафақат Марказий Осиё мамлакатлари, балки минтақа билан савдо-иқтисодий, маданий-маърифий ва бошқа соҳаларда яқин ҳамкорлик ўрнатмоқчи бўлган давлатлар учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Комилжон
ЗАЙНОВИДДИНОВ,
халқ депутатлари
Андижон вилоят
Кенгашига ЎзМТДПдан
сайланган депутат

ХАЛҚ ИШОНЧИННИ ҚОЗОНИШ ВА ОҚЛАШ ОСОН ЭМАС

«Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Шу боис Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ўз фаолиятида депутатлик бирлашмаларининг самарадор ва натижалли иш юритишига, партия дастурий вазифаларидан келиб чиқиб, ҳар жабҳада ташаббус кўрсатишига алоҳида эътибор қаратаётди. Президентимизнинг видеоселектор йиғилишидаги маърузасида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари фаолияти танқидий қўриб чиқилди. Дастуриламал маърузада белгиланган устувор йўналишларни амалга ошириш юзасидан партиянинг чора-тадбирлар дастури қабул қилинди. Бугунги кунда ушбу дастурда белгиланган вазифалар ижроси қатъий назоратда турибди. Партия Марказий кенгашининг Х Пленумида депутатлик фаолиятини амалга оширишда суст-кашликка йўл қўйган ва партия ташкилотлари билан алоқаларини узган депутатларга партиявий ва интизомий чоралар қўрилди. Ҳозирги кунга қадар халқ депутатлари Жомбой, Қўшробот, Конимех, Шовот тумонлари ҳамда Самарқанд шаҳар Кенгашларидаги айрим депутатлар муддатидан олдин чиқариб олинди.

Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги ЎзМТДП гуруҳларининг жорий йил тўқиз ой давомидаги фаолияти сарҳисоби таҳлили депутатларимиз ҳудудлардаги ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилиш, ижро этувчи ҳокимият органлари фаолияти устидан депутатлик назоратини ўрнатиш, жойларда қонунлар ва қарорлар ижросини таъминлаш ва назорат қилишда фаол иштирок этишга ҳаракат қилаётганини кўрсатди.

Партиянинг дастурий мақсадларини амалга ошириш ва электрорат манфаатларини ҳимоя қилишда партия гуруҳларининг халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар сессияси кун тартибига ташаббус-масала киритишдаги фаоллиги муҳим ўрин тутди. Партия гуруҳларимиз ташаббуси билан ҳисобот даврида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар сессиялари кун тартибига 193 масала киритилиб, сессиянинг тегишли қарорлари қабул қилинишига эришилди. Бу кўрсаткич 2016 йилнинг шу даврига нисбатан таққосланганда, 84 тага ошган.

«Маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг ижросини таъминлаш бўйича жойларда мутасадди ташкилотлар олиб бораётган ишлар тўғрисидаги масала 39 маҳаллий Кенгаш сессиясида муҳокама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Мазкур сессияларда ҳудудлардаги ўрганишлар натижаларидан келиб чиқиб, маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш, тарихий объектларнинг кадастр ҳужжатларини тайёрлаш, тиклаш ва реконструкция қилиш бўйича ишларни янада фаоллаштириш юзасидан вазифалар белгиланди.

Шунингдек, «Археологик мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида»ги Қорақалпоғистон Республикаси қонунининг ижросини таъминлаш тўғрисида»ги масала Қорақалпоғистон Республикасининг халқ депутатлари Тўртқўл, Ҳўжойли, Қонлиқўл, Шуманой тумонлари Кенгашининг сессиясида муҳокама қилиниб, қарор қабул қилинишига эришилди.

Давлатимиз раҳбари маърузасида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш Давлат қўмитаси, Маданият вазирлиги билан ҳамкорлик меморандумини имзолади. Ҳамкорликда қилинадиган чора-тадбирлар режаси қабул қилинди. Айни пайтда мазкур режани амалга ошириш юзасидан депутатлик бирлашмаларининг фаоллашуви кузатишмоқда. Жумладан, халқ депутатлари Фуқат туман Кенгаши сессиясида ЎзМТДП гуруҳи ташаббуси билан «Туризмни ривожлантириш ва маданий меросимизни тиклаш» масаласи

муҳокама қилинди. Халқ депутатлари Наманган туман Кенгашидаги партия гуруҳи ташаббуси билан «Туризмни ривожлантириш мақсадида тумандаги зиёратгоҳ ва қадимжолар тарихини ўрганиш ва ички туризмни ривожлантириш тўғрисида»ги ҳамда «Наманган тумани ҳудудида туман тарихи ва табиотини тарғиб қилувчи ўлкашунослик музейини ташкил этиш тўғрисида»ги масалалар Кенгаш сессиясида муҳокама қилиниб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Мазкур ташкилот ва идоралар зиммасига аниқ вазифалар юклатилди.

Партия ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш, ҳуқуқбузарлик ҳолатларини бартараф этиш, оилада соғлом муҳитни шакллантириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратмоқда. Жорий йил март ойида халқ депутатлари Новой вилоят Кенгашидаги партия гуруҳининг ташаббуси билан вилоят Кенгаши сессиясида «Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг вилоятда ижросини таъминлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳолати муҳокама қилиниб, сессия қарори қабул қилинди. Шунингдек, мазкур масала юзасидан халқ депутатлари Беруний, Тўртқўл, Китоб, Конимех, Қизилтепа ва Топди тумонлари Кенгаши сессиялари муҳокамага 7 ташаббус-масала киритилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Халқ депутатлари Сайхунбод туман Кенгашидаги партия гуруҳи ташаббуси билан туман ҳокимиятининг Ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маъна-

1 минг 518 тага ошган.

Бундан ташқари вакиллик органларидаги депутатлик бирлашмалари 556 нафар мансабдор шахснинг жойларда ижтимоий-иқтисодий масалаларнинг ҳал этилиши, давлат дастурларининг амалга оширилиши тўғрисидаги ҳисоботини тинглади. Мазкур кўрсаткич ҳам ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 127 тага ошганидан далolat беради. Шу билан бирга, партия гуруҳи ташаббуси билан доимий комиссиялар йиғилишларида 377 масала муҳокама этилиб, қарорлар қабул қилинган.

ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси девони жойларда «марказ-вилоят-туман» тартибида ишлайдиган янги тизимни жорий этишга эътибор қаратмоқда. Парламент қабул қилган қонунларнинг мазмун-моҳиятини аҳолига етказиш, ҳудудларда муҳим ижтимоий, социал-иқтисодий аҳамиятга эга қонун лойиҳаларини иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида эксперт-мутахассисларни жалб қилган ҳолда фуқаролар, партия гуруҳлари аъзолари билан кенг муҳокама қилиш, уларни янада такомиллаштириш юзасидан таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқиш мақсадида «ЎзМТДПнинг қонун ҳужжатларини жойларга етказиш, мазмун-моҳиятини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш ҳамда ижросини таъминлаш юзасидан чора-тадбирлар режаси ва иш тартиби» ишлаб чиқилиб ҳудудий, маҳаллий партия ташкилотларига етказилди.

Бугунги кунда ҳудудий ва маҳаллий партия ташкилотларида мазкур режа асосида тизимли фаолият йўлга қўйилган. Партия фаоллари, депутатлар, эксперт-мутахассислардан иборат

ишчи гуруҳлари тuzилиб, улар парламент қуйи палатасида муҳокама этилаётган қатор қонун лойиҳалари юзасидан 400 дан ортиқ таклифлар ишлаб чиқди ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракциясига тақдим этилди.

Бироқ маҳаллий Кенгашлардаги барча партия гуруҳларимиз мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланмапти, ҳудуд муаммоларини ҳал этишда сезиларли таъсир кўрсатаёпти, деб бўлмайди. Масалан, халқ депутатлари Фарғона ва Тошкент вилояти, туман, шаҳар Кенгашларидаги партия гуруҳлари Кенгаш сессиялари кун тартибига ташаббус-масала киритишда сусткашликка йўл қўйган. Шунингдек, халқ депутатлари Тахтақўпир, Чимбой, Қоровулбозор, Пешку, Ромитан, Қизилх, Мирзачўл, Фориш, Сирдарё, Қизилқ, Бука тумонлари Кенгашидаги айрим депутатларимиз ҳудуд аҳолиси муаммоларини ўрганиш, қонунлар ва ҳукумат қарорларини ижроси устидан депутатлик назоратини ўрнатиш, партия дастурий мақсад-вазифалари ва электрорат манфаатлари юзасидан депутатлик сўровларини амалга ошириш ва бошқа йўналишларда ташаббускорлиги сезилмапти. Барча соҳада ишхотлар изчиллик билан давом эттириляётган айни пайтда айрим вакилларимизнинг бу каби бепарволигини, халқ ишончига совуққонлик билан ёндашишини оқлаб бўлмайди. Улар ҳам фаол депутатларимиз сафига қўшилиб, мавжуд камчиликларни бартараф этиш, партия электроратини кийноётган муаммоларни ўрганиш, депутатлик ваколатидан фойдаланиб, уларнинг ечимини топиш ишларига ҳисса қўиши бугунги давр талабидир.

Дарҳақиқат, маҳаллий Кенгашлардаги ЎзМТДП гуруҳлари фаолиятини янада жонлантириш, аҳоли билан ишлашининг замонвий услубларидан кенг фойдаланган ҳолда уларнинг халқ билан мулоқотларини янада кучайтириш лозим. Депутатларнинг соҳалар ривожини, ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси устидан самарали депутатлик назоратини ўрнатиш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича дастурлар қабул қилинишида ўз таклифлари билан фаол иштирок этиши муҳим омилдир.

Дилбар РАШИДОВА,
ЎзМТДП Марказий
кенгаши Ижроия қўмитаси
девори Вакиллик
органларидаги депутатлик
бирлашмалари билан ишлаш
бўлими бошлиғи

Партия гуруҳларида

«Уйма-уй» лойиҳаси — амалда

Давлатимиз раҳбари Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон Экологик ҳаракати вакиллари билан видеоселектор йиғилишидаги маърузасида сиёсий партияларнинг ёшлар ўртасида олиб бораётган ишлари, партиялар қoшида ташкил этилган «Ёшлар қаноти»нинг фаолиятини танқидий баҳолаб, ёшларимизнинг гоявий, мафкуравий эҳтиёжларини қондиришда ташаббус ва амалий ишлар қамлигини таъкидлаган эди.

Шундан келиб чиқиб, халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгаши депутатлари ва партия ташкилоти ходимлари ЎзМТДПнинг «Уйма-уй» лойиҳаси доирасида ташкил этилаётган учрашувларда маҳаллаларда истикомат қилаётган уюшмаган ёшлар ва хотин-қизлар билан мулоқот қилиб, уларни қийнаётган, ўйлантираётган муаммоларга ижобий ечим топишга ҳаракат қилмоқда. Жумладан, партия Бекобод шаҳар кенгаши ҳамда партия гуруҳи аъзолари ҳудуддаги маҳаллаларда уйма-уй юриб, уюшмаган ёшлар ва хотин-қизларнинг гоявий, мафкуравий эҳтиёжларини қондириш, бандлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратаётди.

ДЕПУТАТЛАР КЎМАГИ БИЛАН УЮШМАГАН ЁШЛАР БАНДЛИГИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

Тошкент вилояти. Халқ депутатлари Бекобод шаҳар Кенгаши депутати Жамила Рустомова ҳудуддаги «Булоқарик» маҳалла фуқаролар йиғинидаги хонадонларда бўлди. Ўрганишлар натижасида аввал маҳалладаги ишсиз ёшлар ва хотин-қизларнинг сони аниқланди, рўйхати тузилди. Шундан сўнг депутат ташаббуси билан партия шаҳар кенгаши ҳамда шаҳар бандликка қўмаклашиш маркази ҳамкорлигида мазкур маҳаллада яшовчи 12 уюшмаган ёшнинг бандлигини таъминлашга ҳисса қўшди.

— Давлатимиз раҳбари халқ вакиллари билан бўлган учрашувларда фаолиятимизни танқидий баҳолаб, аниққса, уюшмаган ёшлар билан ишлашда амалий таклиф ва

рада қўмак беришларини сўраб мурожаат қилди. Унинг мурожаати ўрганилиб, депутат Алишер Отарбоевнинг кўмаги билан туман архив бўлимига мутахассис сифатида ишга жойланди.

«Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи яна бир фуқаро Замира Утекеевнинг бандлик масаласидаги мурожаати ҳам тезда ўрганилиб, ижобий ечим топди.

— Мен Нукус давлат педагогика институтини қорақалпоқ тили ва адабиёти йўналиши бўйича тамомлаб, иш қилириб юргандим, — дейди Замира Утекеева. — Халқ депутатлари Чимбой туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Алишер Отарбоевга бу борада мурожаат қилдим ва қисқа

фурсатда депутат кўмаги билан тумандаги 15-умумтаълим мактабига ўз мутахассислигим бўйича ишга жойлашдим. Бу имкониятдан умумли фойдаланиб, вазифамни сидқидилдан бажаришга, ўқувчиларнинг муқаммал билим олиши учун бор салоҳиятимни сарфлашга ҳаракат қиламан.

Мамлакатимизда халқимиз учун муносиб турмуш шароити яратилиши, аҳоли қатламлари эҳтиёж ва муаммоларининг ижобий ҳал этилиши ҳар бир фуқаронинг орзу-умидларига қанот берилаётган. Бу, ўз навбатида, юртимизда инсон манфаати ҳар нарсадан устун қўйилгани, унинг ҳақ-ҳуқуқлари тўла таъминланаётганидан далolatдир. Зеро, халқимиз ўз ҳаётидан рози бўлса, юртимиз янада фаровон бўлиб бораверади. Мазкур жараёнда ЎзМТДП ташкилотлари ҳамда партия гуруҳларининг ҳам муносиб иштироки партия хайрихоҳлари сафи ортишида муҳим ўрин тутди.

Бухоро вилояти. ЎзМТДП Бухоро вилоят, туман ва шаҳар кенгашларида ҳам «Уйма-уй» лойиҳаси доирасида олиб борилаётган ишлар аҳоли билан доимий ва самарали мулоқот қилиш, одамларни ўйлантираётган муаммоларга ижобий ечим топишга қўмаклашишда муҳим омил бўлаётди. Лойиҳа доирасида партия ташкилотлари ходимлари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги

ташаббусларнинг қамлигини таъкидлади, — деди халқ депутатлари Бекобод шаҳар Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Жамила Рустомова. — Бундан тўғри хулоса чиқариб, мен депутат сифатида ўзим сайланган ҳудуд аҳолиси билан доимий мулоқот қилиш, аниққса, уюшмаган ёшларнинг қизиқишлари билан танишиб, бандлигини таъминлаш, тиббий хизматдан самарали фойдаланишга қўмаклашишга ваколатим доирасида ҳаракат қиламан. Ҳолбуки, партия сайловолди Платформасида ёшларимизни «оммавий моданият» таъсиридан асраш, улар бандлигини таъминлаш ва муаммоларини ҳал қилиш масаласи устувор вазифа сифатида белгиланган. Шу боис, аниққса, уюшмаган ёшлар билан кўпроқ ишлашимиз, уларни ўз мафкурамиз, гоямизга, энг аввало, биз одиришимиз керак.

Депутат Жамила Рустомованинг ҳудуд аҳолиси билан доимий мулоқот қилиши, аниққса, уюшмаган ёшларнинг бандлиги таъминланишида ташаббус кўрсатаётгани Бекобод шаҳри фуқароларини беҳад қувонтирмоқда.

— Партиянинг «Уйма-уй» лойиҳаси доирасида депутатларнинг уйма-уй юриб, аҳоли муаммоларини ўрганоётгани мен каби иш қилириб юрган ёш йигит-қизларнинг бандлиги таъминланишида айни муддао бўлмоқда, — дейди Булоқарик маҳалласида яшовчи Гулшода Расулова. — Бизнинг оилавий шароитимиз огир, қам таъминланганлар рўйхатида тураимиз. Депутат Жамила Рустомовга ишга жойлашиш масаласида амалий ёрдам сўраб мурожаат қилдим. Қисқа муддат ичида депутатнинг ташаббуси билан шаҳримиздаги «Ўзметкомбинат» акциядорлик жамиятига ишга жойлашдим. Мен бундан мамнунман. Ишонаманки, аҳоли манфаати йўлида шундай амалий ишлар қўпайтириلسа, халқ орасида партиянинг нуфузи янада ортади.

Ушбу маҳалла фуқароси Зулфия Гафурова ҳам фарзанди бирор-бир тайинли иш билан банд эмаслиги ва шу масалада амалий ёрдам сўраб депутат Жамила Рустомовга мурожаат қилди. Депутатнинг кўмаги билан унинг ўли Отабек Набиев шаҳар ободонлаштириш бошқармасига ишга жойлаштирилди.

Бекобод шаҳар кенгаши ва партия гуруҳининг маҳаллалардаги уюшмаган ёшлар билан учрашув ва уларнинг муаммоларини ўрганишларига доир мулоқотлар давом этмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси. Айни кунларда Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши, партиянинг барча шаҳар ва туман ташкилотлари ҳамда маҳаллий Кенгаш депутатлари, «Аёллар қаноти» ва «Ёшлар қаноти» етакчилари хонадонларда бўлиб, уюшмаган ёшлар ва хотин-қизлар муаммоларини ўрганоётди. Жумладан, ЎзМТДП Чимбой туман кенгаши ходимлари ва халқ депутатлари Чимбой туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Алишер Отарбоев «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғинидаги хонадонларда бўлди. Ўрганишлар натижасида аввал маҳалладаги ишсиз ёшлар ва хотин-қизларнинг сони аниқланди, рўйхати тузилди.

Учрашувлар асосида Наврўз кўчасида истикомат қилаётган Темур Отарбоев туман иқтисодиёт коллежини тамомлаб, анчадан буён иш қилириб юрганини, бу бо-

ЎзМТДП гуруҳи аъзолари аҳоли билан мунтазам очик мулоқотда бўлиб, уларнинг ҳар бир мурожаатини чуқур ўрганишда, масала-муаммоларни ўз жойида тезкорлик билан ижобий ҳал этишга яқиндан қўмаклашмоқда.

Жумладан, халқ депутатлари Қоровулбозор туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутатлар Азим Ортиқов ва Абдумажид Ҳамидов ҳудуддаги «Чўлқувар» ва «Тинчлик» маҳалла фуқаролар йиғинларидаги хонадонларга кириб, одамлар билан очик мулоқотда бўлди. Учрашувлар давомида бир қанча ёшлар тадбиркорлик соҳасида ўз бизнесини бошлаши учун банкдан кредит олиш ҳамда ишга жойлашиш масаласида ёрдам сўради.

— Партиянинг «Уйма-уй» лойиҳаси доирасида депутатларнинг уйма-уй юриб, аҳоли, аниққса, уюшмаган ёшларнинг муаммоларини ўрганоётганлиги мен каби ёш йигит-қизларнинг иш билан банд бўлишимизда айни муддао бўлмоқда, — дейди «Чўлқувар» маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи Озоджон Эргашев. — Мен туманимиздаги касб-хунор коллежини тамомлаб, шу пайтга қадар тайинли бир иш билан шуғулланмаётгандим. Депутат Абдумажид Ҳамидовга бу борада мурожаат қилдим. Унинг кўмагида яқна тартибдаги тадбиркор Улугбек Акиевга қарашли суний чимдан қурилган кичик спорт майдончасига назоратчи сифатида ишга жойлашдим. Шунингдек, депутат яқин вақт ичида тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишим учун имтиёзли кредит олишда амалий қўмак беришини маълум қилди.

Депутатлар лойиҳа доирасидаги ўрганишлар давомида «Чўлқувар» маҳалла фуқаролар йиғинига қарашли Буюк ипак йўли кўчаси 97-йўда яшовчи, айни дамда ишсиз фуқаро Асилбек Тангрибердиевга чорвочиликни бошлаши учун, «Тинчлик» маҳалла фуқаролар йиғинида истикомат қилувчи Зарина Бердиқулбовага пазондачилик йўналишида ўз тадбиркорлигини йўлга қўйиши учун имтиёзли кредит олишда амалий қўмак бериш юзасидан мутасадди ташкилотларга депутатлик сўрови юборди.

Қоровулбозорлик ёшларнинг аксарияти депутат Абдумажид Ҳамидовга боғдорчилик учун ер майдони ҳамда имтиёзли кредит олиш масаласида мурожаат қилди. Боси, депутат 2015 йилда шу маҳаллада яшовчи коллеж битирувчиси Амирбек Ортиқовга ҳудуддан 2 гектар ер ва «Миллийбанк» Қоровулбозор туман филиалидан 18 миллион сўмлик имтиёзли кредит олишда қўмаклашганди. Ушунда 2 гектарлик сажра боғидаги тошлоқ манзил обод этилиб, минг дана олма дарахти кўчати экилган эди. Ҳозирда кўчталарнинг аксарияти ҳосилга кирган бўлиб, бу йил ботдан 2 тоннадан ошмироқ мева йиғиб олинди. Ёш тадбиркорнинг шижоат ва ишбилармонлиги тенгдош ўртоқларида ҳам ҳавас уйғотди. Хусусан, тумандаги «Тинчлик» маҳалла фуқаролар йиғинига қарашли Навоий кўчасида яшовчи Сирож Раупов ҳамда Азиз Султонов ҳам ушбу масалада депутатга мурожаат қилди. Мазкур мурожаатлар депутат назоратида олинди.

Партия ташкилотлари ҳамда депутатлар ҳудудларни ўрганиш натижасида бу каби амалий ишлар давомийлигини таъминлаб, уюшмаган ёшлар ва хотин-қизлар муаммоларига ечим топишда амалий қўмак бераётди.

Усмон АБДУРАСУЛОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Конференция

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗМТДП ТУМАН КЕНГАШЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ БЎЛИБ ЎТДИ

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

8-9 ноябрь кунлари ЎзМТДП туман кенгашларининг навбатдаги Конференциялари бўлиб ўтди. Маълумки, Конференция туман (шаҳар) партия ташкилотининг олий органи ҳисобланади. Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши депутатлиги белгиланган тартибда номзодлар кўрсатиш Конференциянинг ваколатлари доирасига кирилади. ЎзМТДП туман кенгашларининг бўлиб ўтган Конференцияларида партия ташкилотининг ўтган даврдаги фаолияти сарҳисоби ва сайловга тайёргарлик масаласи муҳокама қилинди.

ЎзМТДП Шайхонтоҳур туман кенгашининг навбатдаги Конференциясида партия Тошкент шаҳар кенгаши ходимлари, делегатлар, бошланғич партия ташкилотлари аъзолари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

— Партияимизнинг барча даражадаги ташкилотлари бугунги давр талабидан келиб чиқиб, ўз фаолиятларини янги босқичга кўтаришга интилоқда, — деди партия Тошкент шаҳар кенгаши Ижроия қўмитаси девони раҳбари Акмал Ғўзиев. — Жумладан, ЎзМТДП Шайхонтоҳур туман кенгаши партия дастурий вазифаларини кенг тарғиб этиш, аҳоли мурожаатларини ҳал этишга алоҳида эътибор қаратмоқда. Туманда партия аъзолари сафи кенгайиб бормоқда. Партия туман кенгашига фуқаролардан бугунга қадар 72 мурожаат келиб тушган бўлса, буларнинг барчаси ижобий ҳал этилди.

Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашлари сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш партияимизнинг ҳар бир вакили зиммасига катта масъулият

юклайди. Бугунга қадар пойтахтимиздаги 11 туман ҳудудидagi 30 сайлов округи учун номзодлар сараланди. Шу жумладан, Шайхонтоҳур туман ҳудудидagi сайлов округлари учун партияимиздан кўрсатиладиган номзодлар рўйхати ҳам шакллантирилди.

Конференцияда сайловга пухта ҳазирлик кўриш масаласи қизгин муҳокама қилинди. Сайловолди ташвиқоти даврида ЎзМТДП дастурий мақсадларини ҳимоя қилиш, аҳолини ўз ордидан эргаштириш, уларнинг ишончини қозониш борасида партия номзодларининг эътибор қаратиши лозим бўлган жиҳатлари борасида фикр-мулоҳазалар билдирилди. Номзодларнинг ишончли, ваколатли вакиллари, кузатувчилари базасини шакллантириш, уларнинг сайловолди тайёргарлиги, тарғибот-ташвиқот ишлари самардорлигини ошириш юзасидан тактифлар ўртого ташланди. Сайловолди ташвиқотини самарали ўтказишда замонавий сиёсий технологиялардан унумли фойдаланиш, ҳар бир номзод ўз сайлов округи ҳудудидagi муаммолар, аҳолини ўйлантироётган, қизиқтироётган масалалардан хабардор бўлиши лозимлиги таъкидланди.

Конференцияда халқ депутатлари Шайхонтоҳур туман Кенгашига ЎзМТДПдан номзодлар кўрсатилди ва тасдиқланди. Билдирилган тактиф-мулоҳазалар асосида туман кенгашининг тегишли қарори қабул қилинди.

Партия Учтепа туман кенгашининг Конференциясида ҳам партия туман кенгаши фаолияти сарҳисоби ва сайловга тайёргарлик масаласи қизгин муҳокама қилинди.

— Айни пайтда пойтахтимизда шу йилнинг 24 декабрь куни Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига ўтказиладиган сайловга

қонунчиликда белгилаб қўйилган талаблар асосида қизгин ҳазирлик кўрилоқда, — деди партия туман кенгаши раиси Гулнора Ваҳобова. — Сайловда ўз номзодлари билан иштирок этувчи Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ҳам мазкур жараёнда муносиб қатнашиш мақсадида тайёргарлик ишларини изчил олиб бормоқда. Хусусан, партия туман кенгашимиз сайловолди кампаниясининг ҳар бир босқичини қонун талаблари асосида амалга ошириб келмоқда.

Таъкидланганидек, бугунги сайловларнинг ижтимоий-сиёсий фаолиги ошган партия томонидан кўрсатиладиган ҳар бир номзод ҳамда партия зиммасига катта масъулият юклайди. Улар ана шу жиҳатни теран ҳис этган ҳолда муҳим синовда муваффақиятли иштирок этиш ва қўзланган натижаларга эришиш учун сайловолди ташвиқоти жараёнларини самарали ва фаол ташкил этиши лозим.

Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига бўлиб ўтадиган сайлов Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси учун муҳим аҳамиятга эга. Чунки партия ўзининг вакиллик органларидаги депутат-

лари орқали пойтахт туманларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқишда, туман бюджетини шакллантиришда иштирок этиш, бу жараёнда партия дастурий мақсадларини илгари суриш ва шу орқали электорат манфаатларини ҳимоя қилиш имкониятига эга бўлади. Шунингдек, шаҳар аҳолисининг Президент Халқ қабулхонаси ва виртуал қабулхонасига йўлланган мурожаатлари, уларни қийнаётган муаммо ва камчиликлар халқ депутатлари туман Кенгаши депутатлари иштирокида туман даражасида ҳал этилади.

Конференцияда халқ депутатлари Учтепа туман Кенгаши депутатлигида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясидан номзодлар кўрсатилди ва улар делегатлар томонидан тасдиқланди.

Тошкент шаҳридаги барча партия туман кенгашларининг Конференциялари ўтказилиб, уларда халқ депутатлари туман Кенгашларига ЎзМТДПдан номзодлар кўрсатилди ва тасдиқланди.

Мухтарома КОМИЛОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Сиёсий ўқув

ЮҚОРИ САЛОҲИЯТЛИ КАДРЛАР

САЙЛОВ ЖАРАЁНИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТИШINI ТАЪМИНЛАЙДИ

2017 йил 24 декабрь куни Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловга оз фурсат қолгани сари барча сиёсий партияларнинг ушбу жараёнга тайёргарлик ишлари янада қизгин тус олаёттир. Мазкур сайловнинг халқаро талабларга мос, миллий қонунчилигимизга амал қилинган ҳолда, юқори савияда ташкил этилиши ва ўтказилиши демократик ислохотларнинг амалдаги рўйбега хизмат қилади.

Сайлов кампаниясини белгиланган тартиб-қоидалар асосида юксак савияда ташкил этиш, муҳим сиёсий синовда муносиб иштирок ва самарали натижаларга эришишда партия кадрларининг ўрни ва сазой-ҳаракати устувор аҳамиятга эга. Сиёсий-ҳуқуқий билим даражаси юксак, дунёқароши кенг, сайлов бўйича миллий ва халқаро тажрибадан бохабар, фаол ва ташаббускор кадрлар сайлов жараёнининг барча босқичини талаб даражасида ўтказилишини таъминлайди.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ана шундан келиб чиқиб, сайлов жараёнига қизгин тарафдор бўлиб, кадрларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимларини, малака ва қўникмаларини янада ошириш-

га алоҳида эътибор қаратмоқда. ЎзМТДП Марказий кенгаши Тошкент шаҳар партия тизимидаги ходимлар малакасини ошириш мақсадида ҳар ҳафта "Партия тизимидаги ходимларнинг сиёсий-ҳуқуқий, маънавий-маърифий йўналишдаги билим ва қўникмаларини оширишнинг устувор вазифалари" мавзусида сиёсий ўқувлар ташкил этапти. Партия Марказий кенгаши ҳамда Тошкент шаҳар кенгаши ходимлари иштирокидаги мазкур ўқувларда Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловга муносиб ҳазирлик кўриш, бу жараёнда тизимдаги кадрларнинг фаоллиги ва сиёсий-ҳуқуқий билим ва малакасини юксалтириш масалаларига эътибор қаратилмоқда.

Сиёсий ўқувларда ЎзМТДП Марказий кенгаши раиси Сарвар Отамуратов, раис ўринбосари Феруза Муҳаммаджонова, партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзоси Акмал Раҳмонов, шунингдек, мутахассис ва экспертлар сайлов бўйича миллий ва халқаро тажриба, сиёсий технологиялар ва улардан фойдаланиш усуллари, сайловни ташкил этиш ва ўтказишда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг ўрни каби мавзуларда маърузалари билан иштирок этди.

— Сайлов ўз тақдиримизга ўзимиз эгалик қилиш,

кеलाжогимизни ўз қўлимиз билан бунёд этиш, ўзимиз танлаган муносиб номзодлар орқали жамият ва давлатни бошқариш демакдир, — дейди ЎзМТДП Марказий кенгаши матбуот котиби Дониёр Ташбоев. — Жорий йилнинг 24 декабрь куни Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловда қутилган натижага эришиш келгусида пойтахтимиз раънақига, пировардида мамлакатимиз тараққиётида муҳим аҳамият касб этади. Бу жараёнда ЎзМТДП, хусусан, партия Тошкент шаҳар ва туман ташкилотлари фаол иштирок этишга, пухта тайёргарлик кўришга интилоқда. Сайловда муносиб иштирок этиш, кўп депутатлик ўрнини эгаллаш, партия мақсад ва ғояларини кенг тарғиб қилишда, энг аввало, партия Тошкент шаҳар ва туман кенгашларида фаолият юритаётган ходимларнинг билим ва салоҳияти, малакаси муҳим ўрин тутди. Ташкил этилаётган ўқувлар ходимларнинг билим ва салоҳиятини юксалтириш, уларнинг партиядан кўрсатилган номзодлар билан ишлаш, сайловолди дастурларини тайёрлаш ва сайловолди ташвиқотини олиб боришдаги тажриба ва қўникмаларини ошириш.

Дарҳақиқат, партия Марказий кенгаши томонидан ташкил этилаётган сиёсий ўқувлар ЎзМТДП Тошкент шаҳар ва туман кенгашлари ходимларининг сайлов жараёнини муносиб тарзда ўтказишларида хизмат қилади. Тошкент шаҳар халқ депутатлари туман Кенгашларидан кўп депутатлик ўрнини эгаллаш партия дастурий мақсад-вазифаларини амалга ошириш, шаҳар ҳудудларида ЎзМТДП электорати манфаатларига дахлдор масалаларни ҳал этиш ва энг муҳими, эл-юрт гамида ёниб яшайдиган, фидойи инсонларни депутат этиб сайлаш имконини янада кенгайтиради.

Ўз мухбиримиз

Саломатлик йўлида

ИСТИҚБОЛЛИ ҲАМКОРЛИК

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар тиббий хизмат сифатини янги босқичга кўтариш, халқимиз саломатлигини янада мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу жараёнда тиббиёт муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга катта эътибор қаратилаётгани турли ҳасталикларни эрта аниқлаш ҳамда самарали даволаш ишларининг қўламини ва сифатини яхшилашга хизмат қилади.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси сайловолди Платформасида қилиб келган тиббий хизмат сифатини яхшилаш, оила қадриятларини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга қўмаклашиш устувор вазифа сифатида белгиланган. Шу боис ҳар томонлама соғлом авлодни тарбиялаш, жамиятимизда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, аҳолининг тиббий маданиятини юксалтириш борасидаги ишлар кўламини кенгайтиришда партия ташкилотлари ва депутатларнинг

ўскуналар ишлаб чиқарувчилар ва етказиб берувчилар уюшмаси билан ҳамкорлик меморандумини имзолади.

— Мамлакатимизда тез тиббий ёрдам хизматини янада такомиллаштириш, скрининг марказлари моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ҳамда ишлаб чиқарилаётган тиббиёт асбоб-ўскуналари сифатини яхшилаш борасида ҳам кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда, — дейди ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгаши раиси Отабек Жиянбоев. — Ўзбекистон тиббий асбоб-ўскуналар ишлаб чиқарувчилар ва етказиб берувчилар уюшмаси "Ўзбекистонда ишлаб чиқаришга ёрлиги остида жаҳон бозорига сифатли тиббиёт асбоб-ўскуналари етказиб беришни мақсад қилган. Бу ЎзМТДПнинг маҳаллий ишлаб чиқарув-

чиларни қўллаб-қувватлаш борасидаги дастурий мақсад-вазифалари билан ҳаммоҳандир.

Таъкидлаш жоиз, жамиятда соғлом оила муҳитини шакллантириш, уларда тиббий маданиятини юксалтириш ЎзМТДПнинг барча даражадаги ташкилотлари ва депутатлик бирлашмалари диққат эътиборида. Партиянинг Ўзбекистон тиббий асбоб-ўскуналар ишлаб чиқарувчилар ва етказиб берувчилар уюшмаси билан ҳамкорлиги жойларда депутатлар томонидан ўрганилган тиббиёт муассасаларининг тиббий жиҳозлар борасидаги мавжуд муаммоларига эътибор қаратиш ҳамда биргаликда ечим топишда муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз.

О. НАСРИДДИНОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Кўрик-танлов

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Партияимизнинг бир гуруҳ вакиллари таълим муассасалари фаолиятини ўрганиш мақсадида Сурхондарё вилояти Сарийосиё туманидаги 5-умумтаълим мактабида бўлганида, Алишер Навоийнинг "Хамса"сидаги дostonларни муқаммал ўрганиб, айрим

ЁШЛИК ШИЖОАТИ — НАВОИЙ АСАРЛАРИДА

"НАВОИЙ ВОРИСЛАРИ" КЎРИК-ТАНЛОВИНИНГ ВИЛОЯТ БОСҚИЧЛАРИ ЯҚУНЛАНДИ

қисмларини ёд айтиб бера оладиган ўқувчилар билан учрашди. Сурхондарёнинг олис бир қишлоғидаги мактаб ўқувчилари бугун Навоий дostonларини ёд олиш ва таҳлил қилиш даражасига етгани барчамизни қувонтирди. Шу мактабнинг 5-синф ўқувчиси Шаҳзода Раҳмоновнинг "Биз Навоий ворисларимиз", деган ибораси бизни янги лойиҳа яратишга илҳомлантирди. ЎзМТДПнинг "Навоий ворислари" кўрик-танлови юзга келишига ана шу учрашув сабаб, десак муболага бўлмайди.

"Навоий ворислари" кўрик-танловининг бугунгача туман, шаҳар ҳамда вилоят босқичлари бўлиб ўтди. Мазкур кўрик-танловнинг туман ва шаҳар босқичларида республикамизнинг 2 минг 853 мактабдан жами 6 минг 246 нафар ёшлар иштирок этиб, Навоий адабий мероси бўйича билимларини синовдан ўтказди. Фаол иштирокчиларнинг 206 нафари ғолибликни қўлга киритди. Танловнинг ҳудудий босқичларида 170 нафар ёшлар иштирок этиб, улардан 14 нафари республика босқичига йўланма олди.

Дарҳақиқат, бугунги глобаллашув даврида буюк мутафаккир меросига қайта-қайта мурожаат этиш, унинг асарларида ўз ифодасини топган инсонни қамолотга етакловчи эзгу ғояларни ёшлар онгига синдириш тобора долзарб аҳамият касб этмоқда. Мазкур кўрик-танлов ҳам бобокалонимизнинг умрбоқий асарларида илгари сурилган эзгу ғоялар билан ёшларни янада ақинроқ таништиришда муҳим ўрин тутди. Зеро, даврлар алмашса-да, буюк аждоғимиз қолдирган маънавий мероснинг кадр-қиммати тобора ортиб бораверади.

— "Хар ишқи қилиши одамизот, тафаккур бирла билиш одамизот". Алишер Навоийнинг ушбу терон сатрларида башариёт тараққиёти учун билим ва тафаккур нечоғлиқ улкан аҳамиятга эга эканлиги мурожасом, — дейди Сарийосиё туманидаги 5-умумтаълим мактабининг она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси Ғўзал Бердиева. — Шоир ижодини ўрганиш миллият тарихи, бадий-фалсафий қарашлари, маданияти ва урф-одатларини чуқур билишга кенг йўл очди. Мутафаккир шоир илгари сурган юксак ғоялар ўзлигини англаш, шахс ахлоқи ва қамолотига хизмат қилар экан, ул зотнинг асарларини ўқиб-ўрганиш, тарғиб-ташвиқ қилиш барча замонларда ҳам ғоят муҳим вазифа бўлиб қолаверади. Шунинг учун ёшларга бобокалонимизнинг шахсиятини ибрат, асарларини ҳикмат сифатида ўргатишимиз ҳам қарз, ҳам фарз. Бугун мактабимиз ўқувчилари Навоий дostonларини таҳлил қилиш, ёд олиш даражасига етди. Уларнинг ҳар бири Навоий дostonларининг тарбиявий аҳамияти ҳақида соатлаб сўзлаши мумкин. Бу эса биз устозларнинг ютуғимиздир.

Дарҳақиқат, буюк мутафаккир ижодида Ватан, тинчлик, инсоний қомиллик, вафо ва садоқат, дўстлик, иззат-ҳурмат мавзулари тарон-нум этилади. Дostonларининг асосий қаҳрамонлари ҳам ёшлардир. Шоир барча буюк ишларнинг истиқболини ёшлар билан боғлайди. Ёшларнинг салоҳиятига ишонади. Хусусан, Фарҳод ва Баҳром образларида қаҳрамонлар ёшлиқнинг шижоатли имкониятларини намоён этган. Барча улкан мақсадларга ақл-заковат, юксак маънавият ва меҳнат билан эришиш ғояси илгари сурилган Навоий ижоди ёшлар қамолотида муҳим аҳамиятга эга.

— Алишер Навоий асарларини оиламиз билан севиб ўқиймиз, — дейди 5-умумтаълим мактаби ўқувчиси Шаҳзода Раҳмонова. — Эсимда, ота-онам бобокалонимизнинг ғазалларини севиб ўқиб, биз эса эшитганларимизни такрорлаб, ёд олардик. Мактабга чиқиб, ул зотнинг асарларини севиб ўқиб, таҳлил қила бошладим. Хар сафар одамийлик, меҳр-оқибат каби фозилатларнинг ғўзал ташбеҳлар воситасида тароннум этилишидан ҳайратга тушаман. Навоий биз каби ёшларга илм олиш билангина чекланиб қолмасдан, ундан ҳаётда фойдаланиш, илмнинг самарасини кўриш лозимлигини ўқиради. Улуғ шоирнинг асарларини қайта-қайта ўқиб, мағзини қақар эканман, шундай ҳулосага келаман: ота-онага ҳурмат ва итоат, кексаларни эъзозлаш, ёмон одатлардан сақланишга қорловчи ибратли ҳикматлари биз ёшларнинг ҳаёт йўлимизни ёритиб, қамолот сари етаклайди. Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси "Ёшлар қаноти" "Навоий ворислари" кўрик-танловини ташкил этгани биз ёшлар учун кенг имкониятлар эшигини очди. Кўрик-танлов жараёнида Алишер Навоийнинг маънавий мероси — ғазаллари, шеърлари, дostonларидан парчалар ижро этиш биз ўқувчиларда нафақат адабиётга меҳр, балки она тилимизни муқаммал билишга бўлган қизиқишни янада кучайтирди. Янгидан-янги истевод эгалари кашф этилди.

Кўрик-танловнинг вилоят босқичлари яқунланди, республика босқичи февраль ойида — улуғ мутафаккир Алишер Навоийнинг таваллуд айёми арафасида бўлиб ўтди.

Ойдин АЛИМАРДОНОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Ўзлик ҳақида суҳбат

“УМИДИМ ШУЛКИ, УМИДИНГГА ЕТГИЛ!”

ЎЗМТДП ФАХРИЙСИ, АКАДЕМИК АЗИЗ ҚАЮМОВ ЗИЁРАТИДА

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Партия Марказий кенгаши раиси Сарвар Отамуратов устознинг хонадонидagi суҳбат давомида олимнинг ўзбек илм-фани, хусусан, ўзбек адабиёти, Навоий меросини ўрганишга қўшган улкан ҳиссасини эътироф этар экан, энг аввало, унга сўхат-саломатлик тилоб, доимо халқимиз ардоғидаги инсон бўлиб, ёш авлод қалбига ўзликни англаш, миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини, эзгу фазилатларини камол топтиришда

бахтли ҳаёт кечиришини назарда тутаяпти. Эл маданияти юксалишини, одамларнинг бир-бирига меҳр-оқибати кўчаишини истаяпти. Ҳақиқатан,

Халқ аро яхшироқ, дединг, кимдур?
Эшитиб, айла шубҳа рафъ андин.
Яхшироқ бил ани улус ароким,
Этса кўпрак улусқа нафъ андин.

Яъни, эл ичига кимни энг яхши одам деб ҳисоблайсан? Мен жавоб берай, барча шубҳаларингни кетказ, эл ичига

бўлғамайди. Аксинча бўлса эса бундай одам ҳам ўзини, ҳам атрофдагиларни ҳақорат қилади.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Ўзликни англашда тўғри гапни айта олиш, ўйлаб гапириш, нутқ маданияти каби фазилатлар ҳам асосий ўринда туради. Муомала маданияти ҳақида гапирилганида яқинда 100 йиллиги нишонланган давлат арбоби, буюк адиб Шароф Рашидов ҳақида эсламаслик мумкин эмас.

Азиз ҚАЮМОВ: — Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Жиззах шаҳрида Шароф Рашидов ҳайкалининг очилишига боғлиқланган тантанали маросимдаги нутқини диққат билан ўқиб чиқдим. Бу инсон Шароф Рашидов шахсига ҳақиқий баҳо берди. Элли сийлагани эл сийлайди. “Шароф Рашидов умр бўйи ўз халқига, барча соф ниятли инсонларга яхшилик қилиб, уларни улуг мақсадлар йўлида бирлаштириб, эзгу ишларга сафарбар этиб яшади. Бу олижаноб, доғишманд ва бағрикенг инсон, қандай суронли синовларга дуч келган бўлмасин, юксак гуманистик ғояларга садик бўлиб, халқимиз қалбига яхши ном, сўнмас хотира қолдирди”, — деб таъкидлади давлатимиз раҳбари.

Демак, халққа муҳаббат билан яшаш керак. Халқни севиш керак, шунда халқ ҳам сени севади. Шароф Рашидов шу қадар камтарин, юксак маданият соҳиби эдики, у билан суҳбатга киришишдан олдин кишида бўлган бор ҳақжон унинг бир оғиз гапидан кейин унутиларди. Бу инсонда гапни топиб айтиш, муомала маданияти, суҳбатдошни ўзига жалб қила олиш маҳорати мужассам эди. Шароф Рашидов билан учрашувларимиздан бирида у киши менга урушда етти марта яраланиб, дала госпиталида даволаниб, яна жангга кирганини айтган. Мана шу фактнинг ўзи унинг нақадар фидойи, элу юртини, халқини юракдан севганини, унга жон фидо қилишга ҳам тайёрлигини англатади.

Яна шуну қувонч билан айтаманки, буюк давлат арбоби, сеvimли адиб ҳақида ҳаққоний гапирилаётгани, ҳаётий ҳақиқатларнинг рўёбга чиқаётгани тарих, бугун ва келажак учун муҳимдир. Чунки фарзандларимизни тарихий ҳақиқатлар билан тарбияламасак, тарихни борица кўрсатмасак, улар ўзликни тўла англаб етишларига тўсик қўйган бўламиз. ЎЗМТДП ҳам ўз достурида Ўзбекистон тарихини ўрганишда тарихийлик ва холислик тамойилларига қатъий амал қилиш, тарихий ўтмишга ва ўзбек халқининг ҳозирги кундаги ҳаётига баҳо беришда бирёклама ёндашувларга, нохолисликка йўл қўймаслик, Ўзбекистон тарихини бузиб, сохталаштириб талқин этишларига нисбатан қарши қурашиш масаласини алоҳида кўтариб чиқгани эътиборлидир.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Ҳаёт мушкулликларини енгиш, инсонлар кўнглини олиш, оғирини енгил қилиш нуктаи назаридан Навоийнинг биз унутиб юбораётган ўғитлари борми?

Азиз ҚАЮМОВ: — Алишер Навоий деярли ҳамма асарига инсонийлик ҳақида фикр юртади. Унинг биз унутиб юбораётган ўғитлари кўп. Биргина “Арбобин” асарини олайлик. Араб тилидан таржима қилинганда “Қирқта” деган маънони англатувчи бу асарда Имом Бухорийнинг “Ҳадислар идан ажратиб олинган қирқ ҳадис келтирилган. Уни Жомий шеър арқали форсий тилга таржима қилган. Жомийдан ҳам руҳсат, ҳам фотиҳа олган Навоий эса уни ўзбек тилига ўғирган. Зотан, ўзбеклар ҳам уни ўқиб, билиб олсин, деган ниятда. Биз эса уни деярли унутиб қўйдик. Кам ўқиймиз.

Кимки мўъмин дурур қачон чидагай,

Ким ўзи тўқу қўшни бўлғай оч.

Анга доғи керак етурса насиб,

Хонида гар қулочу хоҳи умоч.

Бу ҳадисда айтилган, Пайғамбаримизнинг сўзлари. Ўзинг тўқ бўлсангу, қўшнинг оч бўлса, қандай хотиржам ўтирасан, унда сен мўмин бўлмайсан, дейиллати. Сенинг достурҳонингда нима бўлса, у хоҳ қумоч бўлсин, хоҳ унош бўлсин, шундан беришинг керак, дейиллати. Таки унинг ҳам достурҳонидан нимодир бўлсин. Ёки:

Имони анингки, куфрига сотир (беркитувчи) эрур

Чин нукта демакка ул киши қодир эрур

Ҳар кимсаки, имон ишида моҳир эрур

Имонини билки, отидин зоҳир эрур.

Маънос:

Ул кишики, имони куфрини йўқотар экан,

Чин тоза маъноли сўз демакка қодирдир.

Имон ишида маҳорат касб этган ҳар бир кимсанг

Имони унинг отидан билиниб туради.

Ушбу тўртликдаги асосий масала — нукта ва иймондир. Нукта — чин, тоза маъноли сўз. Бундай сўзни демакка қодир инсон соф иймон эгаси бўлган инсондир. Кўриниб турибдики, Навоий асл нусхадаги маънони анча хенгайтирган. Асл нусхада “аймон” аҳдага вафо қилиш тўғрисида боради. Навоий эса имонга эга бўлмоқни бош ўринга қўяди. Чин ва маъноли сўзни демакка фақат имонли зотгина қодирдир. Ким соф имон эгаси бўлса, бу унинг отиданок англашилиб туради. Демак, ҳамма гап имон, ишонч, эътиқодда, соҳоватли бўлмоқликдир. Алишер Навоийнинг бу каби ўғитларини унутиб юбормаслик учун икки вазифани амалга оширмоғимиз лозим. Биринчидан, Алишер Навоий ижодини, аввало, оддий мактаб ўқитувчиси яхши билиши ва ёш авлодда бу улуг меросга муҳаббат уйғота олиши керак. Иккинчидан, Навоий асарлари мағзини ўқувчиларнинг ёшини эътиборда тутган ҳолда соддалаштириб боён қилиш яхши натижа беради. Катталар учун эса Навоий асарларининг насрий баёнларини тайёрлаш лозим. Чунки улуг шoir асарларини бевосита ўқиб-ўрганиш китобхондан алоҳида тайёргарликни талаб қилади.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Суҳбатимиз бевосита китобхонлик, мутлоа маданиятига бориб тақалди. Президентимиз мутлоа маданиятини юксалтириш бўйича алоҳида қарор ва фармойиш қабул қилиб, юртимиз бўйлаб, энг чекка кишлоқларда ҳам кутубхона бўлсин, китоб дўконлари бўлсин, деган

эзгу мақсадни илгари сурди. Бу ҳам инсон ўзликни англашнинг муҳим мезони эмасми?

Азиз ҚАЮМОВ: — Мутлоа маданияти жамиятни янги босқичга олиб чиқиш, фарзандларимизни баркамол тарбиялаш, уларнинг ўзликни англаб етишининг муҳим омили, албатта. Лекин ўқиганда ҳам, сара, ҳаққоний, ҳаётий асарларни ўқиш, қабул қилиш керак. У хоҳ матбуот бўлсин, хоҳ бадий асар унда фақат ҳақиқат ёритилиши, ёлгон аралашмаслиги лозим. Ана шунда бадий адабиётнинг ҳақиқий кучи намоён бўлади.

Оилавий муҳит ва китоб боланинг келгусидаги истиқболини белгилаб берувчи катта кучдир. Ўз ҳаётимдан мисол келтирай. Ўйимиз тўрида мўтабар яратик сифатида китоблар турарди. Турли тиллардаги газеталар келарди. Мен уларни ўқишга иштиёқманд эдим. Бундан ташқари, отам уйда кироат билан ғазал ўқирдилар. Ғазал ўқиганларидан отамнинг юзидан ҳам меҳр, ҳам нур ўфуриб турарди. Инсонга китобнинг таъсири ни болалар ўз отасида, онасида кўрмаса, қерда кўради? Китобга муҳаббатни отамиздан ва онамиздан ўрганганимиз. Ўша пайтда ўқиб чиққан китобларим рўйхати менда ҳали ҳам сақланиб турибди. Онам менга “ўқиб чиққан китобларингни бир дафтарга ёзиб қўйгин, болам”, дер эди. Мен ёзиб қўйган эканман. Онанинг ёш боллага эътиборини қаранг...

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Ҳар ижодкорни ҳам Алишер Навоий билан тенглаштира олаймиз. Лекин ҳар бир ижодкор бу ижод майдонига “Навоий панжасига панжа уриш” учун кириб келади. Шу нуктаи назардан замонавий миллий адабиёт комил инсонни шакллантириш, инсон ўзликни англаши учун, сизнингча, қандай бўлиши керак?

Азиз ҚАЮМОВ: — Бугунги адабиёт, биринчи навбатда, ҳаёт ҳақиқатини тасвирлаши керак. Ўқувчи, китобхон бугун ҳаққоний гап кўтмоқда. Бадий адабиётга ҳаққоний гап керак. Шунда у комил инсонни тарбиялаш, инсон ўзликни англашга хизмат қила олади.

Мен кўп ўқийман. Илмга кириб келганимдан буён ҳар кун и беш саҳифадан қоғозга туширишни одат қилганман, ҳозир ҳам шундай. Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек, Мақсуд Шайхзодани ҳам инсон, ҳам олим, ҳам ёзувчи сифатида замонавий адабиёт вакилларига ўрнат қилиб кўрсатгим келади. Тоҳир Малик асарларини мароқ билан ўқиб чиқаман. Чунки бу асарларда ҳаёт акси, ҳаёт ҳақиқати бор. Бугунги адабиёт вакиллорининг ҳаммаси шу ижодкорлар каби қалам тебратишини тилайман.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Президентимиз бир нечта нутқларида жамиятда ишонч муҳитини яратилиши керак, ишонч туйғуси бўлмаган жойда жамият шаклланмайди, деб баралла айтдилар. Бунинг учун халқ, унинг илгор қатлами бўлган зиёлилар, сиёсий партия аъзоси, умуман, ўзликни англайман, деган одам нима қилмоғи керак?

Азиз ҚАЮМОВ: — Жамиятда ишонч муҳитини мустаҳкамлаш мамлакат ривожига хизмат қилади. Бунинг учун, биринчи навбатда, мақсад аниқ бўлиши керак. Бугунги кун зиёлиси, сиёсий партия аъзоси “Мен жамиятнинг ҳақиқий аъзосимми?”, “Яшайдан мақсадим нима?”, деган саволларга жавоб топиши лозим. Биз кеча ҳам, ҳозир ҳам, бугун ҳам бир мақсад билан

ҳисса қўшиб юришига тилак билдирди.

Устоз билан суҳбат инсон миллий ўзликни англашда мамлакат зиёилиларининг ўрни хусусида бўлди. Суҳбатни партиянинг яна бир фахрийси, таниқли ёзувчи **Хуршид ДЎСТМУҲАММАД** олиб борди.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Бугун пойтахтимиздаги энг мўтабар хонадонлардан бирида меҳмон бўлиб турибмиз. Бу хонадон соҳиби — йирик адабиётшунос олим, халқимизнинг сеvimли фарзанди, азиз устозимиз, академик **Азиз ҚАЮМОВ**дир. Биз устознинг суҳбатларини соғиниб келдик. Мақсадимиз — Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг ўз олдига қўйган муҳим вазифаси — халқимиз, ёшларимизда миллий ўзликни англаш туйғусини мустаҳкамлаш ҳақида суҳбат қуриш. Суҳбатимиз аввалоги тақлифимизни бажонидил қабул қилиб, уйингизнинг тўридан жой берганингиз учун партияимизнинг кўп сонли аъзолари, фаоллари, депутатлик корпуси номидан миннатдорлик билдирамиз...

Азиз ҚАЮМОВ: — Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси ташаббусини мен ҳақжон ва миннатдорлик билан қабул қилдим. Партиянинг таъкил топишида қўлимдан келганича хизмат қилганман ва бундан буён ҳам ЎЗМТДП аъзоси сифатида унинг ривож топиши учун ҳисса қўишга тайёрман. Бу партия халқимиз кўнглига яқин. Буни унинг номланишидан ҳам англаш мумкин. Бизнинг энг кадрли бўлган аъноаларимиз ва кадрятларимиз, одат бўлиб қолган ҳаёт тарзими ривож, ҳар бир соҳода ўзининг фаол иштироки ва позицияси билан ажрალიб туриши, комил инсонни шакллантириш, ёш авлоднинг ўзликни тўла англаб етишига эришиш партия олдида турган энг муҳим вазифалардир.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Азиз Пўлатович, бугунги шиддатли ва тезкор даврда инсон ўзликни, шахсини, ўз “мен”ини англаши ниҳоятда долзарб мавзу, муаммо. Албатта, ўзликни англашнинг қирралари кўп. Бугун сиз билан “Ўзликни англашда зиёли шахсининг ўрни қандай?”, “Қандай инсонни зиёли деймиз?”, “Зиёли инсоннинг жамиятдаги ўрни ва унинг вазифалари нимадан иборат?” деган саволларга жавоб топишга ҳаракат қиламиз. Сизнинг ижодий, ҳаётий тажрибангиз бу ҳақда чуқур мулоҳаза юритишга изн беради.

Азиз ҚАЮМОВ: — Улуғлардан мерос бир ҳикмат бор: қуёш бир текис нур сочса-да, саҳрода тикан, бўстонда гул битида. Чиндан ҳам одамзотнинг инсонлик даражасига чиқишда пешонада битилган тақдир, насл-насаби, ота-онаси берган тарбия, оиладаги муҳит, у дунёга келган ва яшөөтган мамлакатдаги имкониятлар катта аҳамиятга эга. Бир кун Ташкентда Алишер Навоий номидаги метро бекатида поезд келишини кўтиб турган эдим. У марказий бекатлардан бири бўлгани учун одам жуда кўп. Ёш рус аёли қўлида ўғилчасини кўтариб турибди. Болакай бир ёки икки ёшда, энди тили чиқаётган вақти. У бор овози билан “Алишер Навоий, Алишер Навоий”, деди. Мен улардан нарироқда эдим, эшитиб хурсанд бўлдим. Кейин олдиларига бориб саломлашдим.

— Сизга раҳмат, — дедим. — Болангиз тили чиқиши билан энг яхши одамнинг исмини ўргатибсиз.

— Ўғлим бекатнинг номини айтаяпти, холос, — деди онаси.

— Лекин, билиб айтаяпти, — дедим. — Алишер Навоий, деган гапга тили келишиб турганидан мен таъсирландим. Тили чиқар-чиқмас Навоийни айтишни билган бола эртага яхши инсон бўлиб камолга етади. Ҳеч бўлмаса Навоийни ўқийди, Навоийдан таълим олади.

Аёл ҳам хурсанд бўлиб, миннатдорлик билдирди. Шу болакайнинг “Алишер Навоий, Алишер Навоий”, деб гапириб тургани ҳамон қўлоғимда.

Айтмоқчиманки, Навоийдан таълим олишлик инсон камолатини таъминловчи бир омил. Навоий айтди: “Умидимдан мени хурсанд этгил, Умидим шу, умидингга етигил”. Эътибор беринг, мени мақсадимни амалга ошириб, мени хурсанд қилгил умидим. Менинг мақсадим нима? Менинг мақсадим шулки, сен ўз мақсадингга эришгил. Сенинг ўз мақсадингга эришмоғинг менинг мақсадимдир.

Биз, ҳозирги авлод ҳаё ёш бўлсин, ҳаё кекса битта умид билан яшаймиз: Ўзбекистоннинг буюк келажagini яратиш. Навоий бу ерда фақат бир шахснинг эмас, балки элнинг

энг яхши одам, улусга энг кўп фойдаси теккан одамдир, дейди Навоий. Бу ҳадис, уни Навоий шеърга солган. Элу юртга кўп фойдаси теккан одам эл ичига энг яхшиси, ўзида ҳамма ижобий сифатни мужассам этган зот. Ундай зотдан эл-юрт фақат манфаат ва фойда кўради.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Демак, ҳазрат Алишер Навоийнинг бутун ҳаётий маслағи, мақсади, энг эзгу ниятлари ҳамда “Миллий тикланиш” партиясининг ўз олдига қўйган вазифалари ўртасида яқинлик, муштараклик ва умумийлик мавжуд. Бу партияни Биринчи Президентимиз Ислам Каримов ташкил этишга бел болаганида, эҳтимол, шу улуг мақсадлар кўзлангандир.

Азиз ҚАЮМОВ: — Албатта, бу партияни ташкил этишда улуг мақсадлар кўзланган, айни замонда унинг келажоғига, шу улуг мақсадлар амалга ошишига ишонч ҳам бўлган. Лекин бунда биз ҳали тайёр эмас эдик...

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Чунки, бизда буни, яъни миллий тикланиш ғоясини сиёсийлаштирадиган даражада тажриба йўқ эди.

Азиз ҚАЮМОВ: — Партия биринчи ташкиллаштирилган вақтда кўпчиликнинг муносабати ҳам бошқача эди. Одамларимиз бунга тайёр эмасди. Мана, бугун ЎЗМТДП ғоявий-мафкурарий жиҳатдан ҳам, молиявий-иқтисодий масалада ҳам ўз йўлига эга бўлиб бармоқда. Лекин шундай вақтлар бўлганки, яширишга ҳожат йўқ, партия раисининг бир алоҳида хонаси, курсиси, тўртта қозғи йўқ эди. Шу шароитда ишлаганимиз. Масалан, Янгийўл шаҳрида партиянинг шаҳар ва туман кенгашларини тузиш керак эди. Шу мақсадда, бир одам хизмат сафарига бориб, ўша ердаги аҳолини жалб қилган ҳолда партиянинг бошланғич ташкилотларини тузишга раҳбарлик қилиши керак. Мен ўша вақтда партиянинг раисиман. Лекин ҳеч тортинмасдан айтаман, автобуста йўл ҳақи учун йиғирма сўм пул тополмаганимиз.

Ҳозир сиёсий партиялар учун мамлакат бюджетидан моблағ ажратилади. Ўз ғояси, мафкурарий қарашларини тўла-тўқис амалга ошириши учун барча шароит бор. Гап фақат бу имконият ва шароитдан унумли фойдалана олишда.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Демак, инсон ўзликни англаши учун моддий асос ҳам керак экан-да?

Азиз ҚАЮМОВ: — Албатта, керак, лекин уни биров яратиб бермоқди, ўзингиз яратасиз. Мен ўша вақтда раҳбар сифатида бу шароитни яратишга ҳаракат қилдим. Лекин бу ҳаракатим гоҳо муваффақиятли, гоҳо муваффақиятсиз кечди. Кўпинча муваффақиятсиз бўлди. Чунки бировдан молиявий кўмак сўраб бориш — бу жуда оғир ҳолат. Ўша вақтда сиёсий партияларнинг энг оғирлиги нуктаси шу эдики, бюджет ҳисобидан ижтимоий ташкилотларга ҳеч қандай ёрдам кўрсатилмас эди.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Эсимда бор, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати сифатида ёш болаларнинг жамоат транспортида бепул юриши ташаббусини кўтариб чиққансиз...

Азиз ҚАЮМОВ: — Бу масалани сиёсий партия раҳбари эмас, балки оддий фуқаро сифатида, эл-юрт фойдаси учун кўтарганман. Чунки ҳар бир хайрли ишни болаларимизга порлоқ келажак яратишдан бошлашимиз керак. Бир пайтлар тиббий соҳасининг бепул бўлиши масаласини ҳам кўтариб чиққанмиз. Ҳозир 93 ёшдаман. Давлатимиз менга бепул тиббий хизмат кўрсатади. Тез тиббий ёрдам ҳам беминнат хизмат қилаётганини алоҳида айтиб ўтишим керак.

Тиббий соҳасини ислоҳ қилиш боросида Президентимиз Шавкат Мирзиёев қатор муҳим ҳужжатларни қабул қилаётгани беҳиз эмас. Тиббий соҳасининг ривож и одамлар саломатлигини билан боғлиқ, соғлом одам эса яхши ишларни амалга оширишга, юртга фойда келтиришга интилади. Буларнинг бари бир-бири билан чамбарчас боғлиқ.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД: — Демак, ҳаётини позициянинг мустаҳкамлиги, ўзининг соғлом фикрини қўрқмасдан, маданият билан айта олиш ҳам зиёлиликнинг бир белгиси-да...

Азиз ҚАЮМОВ: — Шу ўринда кичик бўлса ҳам бир масалани айтиб ўтишим керак. Олий Мажлисининг сессиясида ҳужжат қабул қилинаётган пайтда “шалоғ, яъни ҳақорат гап гапирган давлат хизматчиси ҳам маъмурий ҳазога тортилиши лозим”, деган тақлиф киритганман. Чунки ўзликни англаб етган инсон ҳақорат гапларни гапирмайди. Бундай муомала маданиятли одамга ҳам муносиб, ҳам одобдан эмас. Ҳеч қачон, билимли, маданиятли одам оғзини ёмон гаплар билан

яшаймиз: Ўзбекистон, ўзбек халқи бутун дунёдаги мамлакатлар ичига ибратли юртга, ибратли халққа айлансин. Ўзбек халқи ўзининг ҳам тарихи, ҳам бугуни ва келажоғи билан дунё халқларига ибрат бўлсин.

Давлатимиз раҳбарининг “Қадимий ёзма манбаларни сақлаш, тадқиқ ва тарғиб қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Бу қарор буюк аждодларимиз яратган меросни ўрганишда муҳим аҳамиятга эга. Юртимизда уйғониш даврининг буюк алломалари Форобий, Беруний, Ибн Сино, Имом Бухорийларнинг барчаси бизнинг шону шавкатимиз, кадр-қимматимизни билдиради. Энди биз ёш авлод ичидан янги Навоийлар, янги Берунийлар, янги Ибн Синоларни тайёрлашимиз лозим, бунинг учун муҳим қадамлар босилмоқда. Мана шундай ёшлар давлатимизни бутун дунёга кўз-кўз қилади. Бугун давлатимиз томонидан илм-фанга бўлган эътиборнинг кўчаиши сабаби ҳам шунда. Бу улуг мақсадга эришишни биз, аввало, болалар боғчасидан бошлашимиз лозим. Шунинг учун ҳам, янги — Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилди.

Бир пайтлар бир йилигишда “Бўлажак олимларни талабалар орасидан қидирайлик”, деган эдим. Шунда йилигишга раислик қилувчи — ЎзРФА раҳбари Ҳобибуллоев “йўқ, бу нотўғри, уларни боғчадан қидириш керак”, деган эди. Бу соҳадаги янги қадамни кузатиб, “Бўлажак академикларни болалар боғчасидан тарбиялайлик”, дегим келади. Мақсад улуг бўлса, ғайрат ҳам, куч ҳам топилади.

Устоз билан ўзлик ҳақидаги суҳбатимиз узок ва мазмунли давом этди. Академик Азиз ҚАЮМОВнинг ҳар бир фикри, ҳар бир жумласи замирида ўқини-ўрганиш, инсонийлик фазилатларига эга бўлиш, фарзандларимизни комил инсон қилиб тарбиялаш, энг муҳими, юртимиз дунёдаги ибратли мамлакатга айланиши лозимлиги каби эзгу мақсадлар мужассам. Устоз билан суҳбатдан сўнг яна бир бор “Ўзликни англаш формуласи”ни топагандек бўлдим...

“Milliy tiklanish” мухбири
Шоҳида ДАМАНОВА
ёзиб олди.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти, буюк давлат ва сиёсат арбоби Ислам Каримов таваллудининг 80 йиллигига

МИЛЛАТНИНГ БАХТИ

Адабиёт назариясида билдирилганидек, ҳар бир асарнинг мазмуни унинг шаклини белгилайди. Биз бу мақоламизда ҳаётий мисоллар, тарихий ва янги хотиралар, шахсий кузатиш ва кечинмалар, эскартиш, изоҳ ва шарҳлар, таҳлил ва талқинлар келтириш орқали унинг халқона бўлишига интилдик, токи ўқувчи уни кизикиб ўқисин, озми-кўлими маънавий ва маърифий озиқ, оз бўлса-да, бирор янгилик олсин.

Яна бир неча ойдан сўнг атоқли давлат арбоби, Биринчи Президентимиз Ислам Абдуганиевич Каримовнинг таваллудига 80 йил тўлади. Серкирра сиёсий фаолияти, олижаноб инсоний фазилатлари билан Ватанимизнинг кўп асрлик тарихида ўчмас из қолдирган, мамлакатимиз нуфузини халқаро миқёсда танитган Биринчи Президентимиздан порлоқ хотира, улкан маънавий мерос, кўп жилдли асарлар, самарали, тақдорланмас ишлар қолди. Булар миллатимиз бахтининг ифодаларидандир.

Бахт тушунчаси бутун коинотдан ҳам улкан, осмон қадар юксак, Бахри Кабир — Тинч Океандан-да теран. Унинг қирралари ҳам кўп, саноб адоғига етиб бўлмайди. Менимча, инсоний бахтнинг учта муҳим қирраси бор. Биринчиси: одамнинг ўзи ҳаётда бахтли яшаб ўтиши. Иккинчиси: халқининг бахтига бахт қўйиш. Учинчиси: ўзидан муносиб издошлар қолдириш. Халқимизнинг сеvimли фарзанди Ислам Каримов ана шундай сиймо эди.

Одам казо қилганда, айниқса, унинг орқасидан дарҳол “охирати обод бўлсин!” дейилади. Ҳўш, охират қачондан бошланади? Бизнингча, охират дафн маросимидан бошланади. Албатта, дафн маросими рисоладагидек ўтиши унинг орқасида қолганларнинг раёйига, оқибатига, садоқатига, ҳурмат-иззатига — бир сўз билан айтганда, издошларнинг муносабатига боғлиқдир. Беш жилдли “Ўзбек тилининг изоҳли лугати”да, “Издош — изидан борувчи, йўлини давом эттирувчи” деб таъриф берилган.

Салом саксон йиллик уқрим давомида кўплаб дафн маросимларини кузатдим, юзлаб жанозаларда қатнашдим, яқинларимнинг мазорбосида туриб, бир кафт тупроқ узатдим. Маъриди келди, шулардан айримларини эслаб ўтаман.

1957 йили Ўрта Осиё республикалари ва Қозғистон мусулмонлари диний идорасининг ташкилотчиси ва биринчи раиси, муфтий Эшон Бобохон Абдулмажидхон ўғли ҳазратлари қарийб 100 йил яшаб вафот этдилар. У кишини дафн маросимларида шунчалик кўп киши қатнашдики, бутун Ҳастимом ҳоҳаси тирбанд бўлиб кетди, атрофдаги кўчаларга ҳам одам сифмасди. Хатто аёллар пост-баланд тоғларга чиқиб, маросимни кузатиб кўзёши тўкишар, рўмолларининг учи билан кўзёшларини артиб қўйишарди.

Эшон ота халқ меҳрини қозониб, эл-юртга беминнат хизмат қилиб, муфтийлар сулоласига асос солиб ўтди...

...Аниқ эсимда — 1962 йилнинг июнида буюк геолог олим, давлат ва жамоат арбоби Ҳабиб Мухаммедович Абдуллаевни Тошкент аҳли, асосан, зиёлилар ва талабалар сўнгги йўлга — Чигатой (асл тарихий номи — Қўшчи ота) қабристонига кузатиб қўйди. Дафн маросими иштирокчиларининг аввали Ҳадра майдонига етиб келганида давоми ҳали Ўрда кўпригидан ўтмаган эди...

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 3 сентябрда матбуотда эълон қилинган ахборотидан Биринчи Президентимиз, буюк давлат арбоби Ислам Абдуганиевич Каримовнинг 2016 йил 2 сентябрда Тошкент шаҳрида вафот этганидан чўқур қайғу билан хабар топдик. Барчамиз учун қадрли бўлган Биринчи Президентимизнинг васиятига кўра, Ислам Каримов 2016 йил 3 сентябрда ота-онаси мангу қўним топган она шаҳри Самарқандда мусулмон урф-одатларига биноан дафн этилди. Биринчи Президентимиз билан видолашув маросими 2016 йил 3 сентябрда Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтди.

Ҳали ҳеч қачон мамлакатимизда Ислам Каримовга кўрсатилгандек иззат-икром намоён бўлмаган бўлса керак. Бутун Тошкент аҳли — барча ёшга кекса Ислам ақони кўзда ёш билан мотам либосида — эркаклар кўк ва қора дўппида, аёллар одми либосида, юксак ҳурмат билан Самарқандга кузатиб қўйди. Пойтахтимиз отасидан айрилган етимдек маънос бўлиб қолди. Мен умрим давомида халқимизнинг бундай қайғурганини, бундай уюганини, бирлашганини кўрмаган эдим. Моҳир созанда ва хонандалар уч кеча-кундуз муттасил икром этган мумтоз куй-қўшиқларимиз халқимиз қайғусига малҳам бўлди, инсон ўткинчи бўлса-да, хотира мангу эканини тасдиқлаб турди. Шундай мусикий ҳазинамиз борлигидан,

моҳир созандаларимиз билан фахрландик, юландик. Уч кунлик мотамдан кейин диний таомилга кўра, марҳумнинг еттиси, йигирмаси, қирки, йиллик маросими, ифторлиги ўтказилди, хайр-эхсон қилинди, юртга ош тартилди, бу тадбирларда Президент Шавкат Мирзиёев, депутатлар, Сенат ва Ҳукумат аъзолари, кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди. Қуръони карим сураларидан ўқилди, дуои фотиҳа қилиниб, марҳумнинг руҳи покига бағишланди — муқаддас китобларда ёзилишича, жамоат дуоסי ижобат бўлгусидир.

Талабалик йилларида ўқиган эдим: бутун дунё тараққиётпарвар инсоният эътироф этганидек, ҳинд халқининг даҳо фарзанди Махатма Гандининг вафоти Ҳиндистон халқларини бирлаштириб, озодлик, мустақиллик ва тараққиёт сари даъват этган. Худди шу каби Биринчи Президентимиз Ислам Каримовнинг вафоти Ўзбекистон халқини янада қучироқ бирлаштириб, улғу ишларга қорлаганига шохид бўлди.

Энди сўз васият ҳамда унинг моҳияти ва зарурати ҳақида боради. Маълумки, ота-оналар фарзандлари ёки яқинларига тирикликларидан, ҳали соппа-соғ, қарақлаб, яшнаб юрган кезларидоёқ васият қилиб қўйиш одати ота-бобаларимиздан қолган урфлардан биридир. Тугилмоқ бор экан, ўлим мўқаррардир. Васият қилиш ҳаёт қонунини олдиндан эътироф этишдир. Бу ҳамманинг ҳам қўлидан келадиغان иш эмас, бунинг учун журъат керак. Яна шуниси ҳам борки, баъзи кишиларнинг дилларида васият қилиб қўйиш нияти бўладию, лекин бу ниятларини ошқор қилишга улғурмасданди, тўсатдан бандаликни бажо келтирадилар. Шунинг учун ҳам халқимизда “Ўлим — ҳақ, беаҳалидан асрасин” деган дуо ҳам бор. Бинобарин, васият қилиб қўйишлик, рамзий айтганда, яхши ўлим топишнинг шартларидан бири экан. Биринчи Президентимиз Ислам Каримов эса ота-онаси мангу қўним топган она шаҳри Самарқандда мусулмон урф-одатларига биноан дафн этилиши ҳақида васият қилганлар. Бу эзгуликка қорловчи, аниқ мақсадга қаратилган ниятдир. Бундан ҳамма, айниқса, ёши улғу замонадошларимиз ибрат олсалар орийди. Бу ҳолдада дафн маросими, олдида иккиланиш ва мажҳулликларнинг олди олинад. Зеро, ўлим қўтилмаганда, сўраб ўтирмасдан келади.

Шу ўринда ўткишимиздан васиятга доир иккита мисол келтираамиз. XX асрнинг атоқли уламоларидан бўлмиш Қози домла — мулла Фозилхўжа эшон бу дунёдаги сафарни қариганини сизади, “жанозамни Алихонтўра Соғуний ҳазратлари ўқисалар...” деб васият қилади. Бу васият сўзсиз амалга оширилган. Орадан кўп ўтмай, машҳур ва пешво уламо-ларимиздан бири, Амир Темурнинг “Тузуклар” китобининг таржимони ва ноширларидан бўлмиш Алихонтўра Соғуний ҳазратлари 91 ёшда вафот этди. Ул улғу зотнинг васиятлари бундай бўлган: “Бул ожиз бандани шайх Зайниддин бобо қабристонига — мулла Фозилхўжа эшон ёнига дафн этинглор”. Бу васият ҳам сўзсиз бажарилган. Шундай қилиб, ўтган асрнинг элгилминч-олтмишинчи йилларида Ўрта Осиё республикалари ва Қозғистон мусулмонлари диний идорасининг раиси шайх Зиёвуддинхон Бобохоновнинг сафдошлари бўлган икки улғу зот — мулла Фозилхўжа эшон ва Алихонтўра Соғунийларнинг қабрлари ёнма-ёндир. Бизнинг хилхонамиз ҳам Шайх Зайниддин бобо қабристонига бўлгани боис мажҳур мазористонни вақти-вақти билан зиёрат қилиб тураамиз, ахир, ҳаёт йўлимизнинг энг сўнгги қисми — охириги манзилимиз шу ерда бўлади-да.

Васиятни бажармаслик ножаозидир. Бу виждон ишидир. Ҳуқуқшуносликда васият мажбурияти деган тушунча ҳам бор. Фуқаролик ҳуқуқида васият юзасидан ворислар зиммасига муайян шахс (шахслар) фойдасини қўзлаб бирон-бир мажбуриятни юклашга васият мажбурияти дейилади. Васият мажбурияти билан алоқадор ҳуқуқий меъёрлар Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 1120-моддасида белгилаб берилган. Васиятномага оид қонун-қондалар эса шу Кодекснинг 1120—1131-моддаларида белгиланган. Ҳар бир фуқаро, айниқса, зиёли одам буларни билиб қўйиши фойдадан холи эмас.

Юртнинг чўқур илдизлари ва Ватаннинг теран томирлари нима? Менимча, юртнинг чўқур илдизлари, Ватаннинг теран томирлари мамлакатимиздаги қабристонлардир. Ҳар бир шаҳару кишлоқларимизда бундай теран томирларимиз бор. Самарқанддаги Шохи Зинда — Тирик Шох — Мухаммад (с.а.в.)нинг амакиваччалари Қусам ибн Аббас ётган қабристон, Амир Темур мақбарасида ётган темирйол қабристони, булар юртимизнинг теран томирларидандир.

Самарқанддаги Ҳазрати Хизр мажмуаси юртимиздаги энг қадимий қадимжолардан биридир. Биринчи Президентимиз Ислам Каримов ўз васиятларига кўра исломий удуларга биноан бу қадимжого дафн этилди. Бу бутун халқимиз учун, айниқса, ёши улғу онахону отахонларимиз учун бир ибрат бўлди. Ҳар бир инсон ўз ота-онаси, аجدолари ётган жойга — ўз хилхонасига дафн этилиши, ўзи тугилиб ўсган ота ҳовлисидан, ўз уйдан сўнгги йўлга кузатилиши нақадор таъсирлидир. Улғу Юрт-бошимизни дафн этиш маросими телевидение орқали кўрсатиб борилиши халқимизга вафот этган кишининг иззати жойига қўйилиши бобида бир ибратли мактаб, инсонлик шарофига бир мадҳия бўлди, муқаддас динимиз ва миллий урф-одатларимиз олдидаги айрим тўсиқларни олиб ташлашга даъват этди.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Абдуганиевич Каримов ўз васиятига кўра, Самарқанддаги Ҳазрати Хизр (а.с.) мажмуасидаги қадимжого — ўз хилхонасига дафн этилиши бежиз эмас. Маълумки, Хизр — Қуръонда “Аллоҳнинг қўли” номи билан тилга олинган тақводор зот. Хизр (а.с.) одамларда Аллоҳга бўлган эътиқодни мустаҳкамлаш учун Исо, Илёс ва Идрис сингари абадий ҳаёт ато этилган пайғамбарлардан ҳисобланади. Ривоятларга кўра, Хизр (а.с.) оролларда яшайди, осмонда учади, ҳамиша дунё бўйлаб кезиб юриди, ҳар йили ҳаж қилади, жума кунлари Макка, Мадина ва Қуддус шаҳарларидаги масжидларда намоз ўқийди. Денгизда сузувчиларга ҳомийлик қилади, махсус дуолар билан қақирлиса, ёрдамга келади, сувга чўқаётганларни қутқаради, ёнгини ўчиради, ўғирлар ҳуружидан, жинларнинг ҳийлаларидан, илон қақишидан халос этади ва шу қабилар. Сўфийлар Хизр (а.с.)ни авлиёлар Пири сифатида эъзозлайди. Ҳазрати Хизр (а.с.) қадимдан халқлар, жумладан, ўзбек халқи тасаввурида одамлар мушқулини осон қилувчи, у билан учрашган кишиларга бахт ато этувчи ҳудожўй қариядир. Худо ёрлаққан одамларгагина Хизр (а.с.) йўлиқиши мумкин. Мусулмон шарқ мамлакатлари, жумладан, бутун Туркистонда Хизр (а.с.) номи билан боғлиқ қадимжолар, масалан, Самарқандда Ҳазрати Хизр масжиди мавжуд. Самарқанднинг энг қадимги ерида қўрилган масжиднинг ҳозирги биноси XIX асрнинг ўрталарида, Самарқанд Бухоро амирлиги қараган пайтда қадимий бино пойдевори устида бунёд қилинган. Бинобарин, Ҳазрати Хизр (а.с.) мажмуаси нафақат Самарқанддаги, балки бутун мамлакатимиздаги энг қадимги қадимжолардандир.

Ҳазрати Хизр номининг, ул зотнинг фазилатлари ва қароматларини шунинг учун ҳам тилга олмақдамизки, Ислам Каримов билан бир жамоада бирга ишлаган зиёли сифатида, у кишининг фаолиятини кузатган, ўрганган, у киши ҳақида ўндан ортиқ китоб, (масалан, тўрт марта нашр этилган “Бизким, ўзбеклар”, “Миллат овози” асарлари), ўқув қўлланма ва рисоалар ёзган, кўпгина мақоалар эълон қилган, фармонлари ва қарорларини шорлаган қадим сифатида ўртага иймонни қўйиб, шохидлик бераманки, Биринчи Президентимиз, халқ ибораси билан айтганда, Хизр (а.с.) назар солган инсон эди.

Қатъий эътироф этмоқ керакки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Биринчи Президентимизнинг дафн этиш маросимини ўтказиш бўйича Шавкат Миромонович Мирзиёев раислигида тузилган комиссия моҳирлик би-

лан зўр ташкилотчилик намунасини кўрсатди, марҳумга юксак иззат-икром билдира олди. Бутун халқимиз худди шундай фикрда. Бу ҳол Ислам Каримовнинг сафдошлари муносиб издош эканлигига ёрқин далилдир. Биринчи Президентимиз ўз васиятига кўра мусулмон одаларига биноан дафн этилди. Зеро, Биринчи Президентимиз миллий истиқлолимизнинг дастлабки ойларида қон олдидидаги тўсиқларни олиб ташлашга доир ишларни амалга ошира бошлаган эди. Масалан, Рамазон ва Қурбон ҳайитининг биринчи кунлари умумхалқ байрамлари бўлди. Муборак ҳаж зиёратига дастлаб Ўзбекистондан йилига 500 киши юборилган

бўлса, йил сайн бу рақам ошиб, 2016 йили 5 минг ватандошимиз муборак ҳаж зиёратига ташриф буюрди. 2017 йили эса 7200 ўзбекистонлик муборак ҳаж зиёратини ўтади. Бунга қўшимча тарзда Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларидан 72 киши йўлдошлари билан муборак ҳаж зиёратини ўташга муяссар бўлди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 72-сессиясида сўзлаган нутқи Ислам динининг асл моҳиятини очиб бериш борасида халқаро миқёсда муҳим воқеа бўлди, бу ҳолни сессия қатнашчилари мамнуният билан эътироф этди. “Ислам ҳамжиҳатлиги: Ўзбекистон ва Озарбайжон мисолида” мавзuida халқаро конференцияси ўтказилиши бутун ислом оламида ҳам катта воқеа бўлди. Буларнинг бари муқаддас ислом динимизга тўғри муносабатда бўлиш борасида Ислам Каримов бошлаб берган, савобли ишлар изчил ва тизимли давом эттаётганини кўрсатиб турибди. Бинобарин, Ўзбекистон динга бўлган тўғри ва оқилона муносабати тўғрисида бутун ислом оламида етакчи ўринда бўлиб келмоқда.

Маълумки, 2016 йилнинг 8 сентябрь куни халқимиз, мамлакатимиз, давлатчилигимизда тарихий воқеа бўлди: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президентининг вазифа ва ваколатларини бажаришни Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Шавкат Мирзиёев зиммасига вақтинча юклаш тўғрисида қарор қабул қилинди. Бу қарор халқимиз тақдир ва давлатчилигимизнинг пой-дорлиги ишончли қўлларда эканини ифодалади. Мамлакатимиз Бош вазирининг ушбу қўшма мажлисидаги маърузасида келажакка бўлган қатъий ишонч тўғрисида уфуриб турди, боиски, салобат ўз ифодасини топди. Бу ҳол халқимиз кўнглини кўтарди, келажакнинг, давлатчилигимиз тақдир ишончли қўлларда эканига қомил ишонч уйғотди. Биринчи Президентимиз мамлакатимизни бошқарган 27 йиллик давр мобайнида миллатимиз етук миллат даражасига кўтарилганини исботлади. Раҳбариятимиз халқ ва давлат манфаатини ҳамма нарсасдан ўстун қўйишдан халқимиз кўнгли таскин топди.

2016 йил 4 декабрда муқобиллик асосида бўлиб ўтган сайловда Ўзбекистон Республикасининг Президенти этиб сайланган Шавкат Миромонович Мирзиёев Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида дастурий нутқ сўзлади.

Шу нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, нотикнинг маҳорати, воизлик санъати, фикрини раван ифодалаш, мақсадини тингловчига аниқ ва тиник етказиб бера олиши алоҳида эътиборга молик. Бундай нотикларни танаффуссиз, бошқа ишга қалғимасдан, бериб тинглайсиз, билимингиз ошади, қалбингизда неқбин тўйгулар уйғонади, яшашга завоқингиз ошади, ижод аҳлининг илҳомини жўшади. Нутқдаги ушбу сатрлар шу фикримизни тасдиқлаб турибди: “Биз охириги 25 йил давомида жуда кўплаб муҳим анжуман ва ййилишларни ўтказдик. Уларнинг барчасига муҳтарам Президентимиз Ислам Абдуганиевич Каримов бошчилиқ қилганларида яхши хабардорсиз. Бугун эса тарихимизда биринчи марта бундай муҳим ййилишнинг азиз раҳбаримизнинг иштирокисиз ўтказмақдамиз. Гўёки ҳаёлимизда у киши ҳозир залга кириб келадигандек.

Ўйлайманки, “бугунги мажлисида қатнашаётган ҳар бир инсон шу залда буюк йўлбошчимизнинг руҳи ва нафасини сезиб турибди. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президентининг ўлмас ғоялари, фикр,

кўрсатмалари бизнинг қалбимиз ва онгимизга шундай чўқур сингиб кетганки, улар бизнинг келажак сари қатъийат билан боришимизда барчамизга доимо таянч ва сўянч бўлиши мўқаррар”. Бу нутқда Биринчи Президентимиз Ислам Каримовга муносиб издошлик яна бир бор очик-ойдин ифодаланди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси “Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш — юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови”, деб аталди. Чунки қонун устувор бўлса, инсон манфаатлари таъминланади. Шунинг учун ҳам ҳар йили 8 декабрь Конституциямиз қабул қилинган кун сифатида байрам қилинади. Конституциямизнинг яратилиши ва ҳаётга тадбиқ этилиши Биринчи Президентимиз Ислам Каримовнинг номи билан боғлиқдир. Ҳақиқатан ҳам Конституциямизнинг бош муаллифи Ислам Абдуганиевич Каримов бўлганига биз ҳам шохидмиз, ўша кезлари қална ҳам Президент девониди етакчи консультант лавозимда хизмат қилардим. Конституциямиз дунёга келишида учта нарсга омил бўлган. Биринчи: халқимизнинг бор ҳуқуқий мероси ва ҳуқуқий маданияти, халқимизнинг урф-одатлари, шу жумладан, шарият — ислом ҳуқуқшунослиги, масалан, ирқи, жинси, миллати ва шу қабилардан қатъий назар фуқароларнинг тенг ҳуқуқли эканлиги тамойили, иккинчи: Соҳибқирон Амир Темурнинг “Тузуклар” асари, учинчи: чет эл мамлакатлари конституцияларига ижодий ёндашиш, ўзимизга мос ва хос андоза олиш. Унда 65 кишидан иборат ишчи гуруҳи жаҳоннинг 44 мамлақати конституцияларини, жумладан, тараққиёт этган мамлакатлар — АҚШ, Англия, Франция конституцияларини, МДҲга аъзо айрим мамлакатларнинг конституциялари (ҳали ҳамма республикаларда ҳам янги конституциялар қабул қилинмаган эди) ўрганиб чиқилди, уларга ижодий ёндашилди. Бу қутлуг ишнинг тепасида Биринчи Президентимиз турдилар, йўриқ ва йўналишлар берди. Конституциямиз истиқлол даврида яратилган, халқ иродаси ифодаланган биринчи тарихий ҳужжат бўлди, десак айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Биринчи Президентимизнинг сай-ҳаракатлари билан Конституциямизда “Инсон ва унинг қадр-қиммати” деган тушунча марказий ўринга қўйилган эди. Фуқароларимизнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш, уларнинг сиёсий фаолигини оширишда ҳам Конституциямизнинг ўрни ва аҳамияти бекиёсдир. 2016 йилнинг 4 декабрида мамлакатимизда бўлиб ўтган муҳим сиёсий воқеа — Ўзбекистон Президенти сайловда халқимизнинг фаол иштироки эса бунинг аққол исботидир. Сайлов жараёнида 5 та халқаро ташкилот ҳамда 46 та давлатдан 600 га яқин кузатувчи иштирок этди. Халқаро кузатувчилар Ўзбекистон Президентини сайловига таяйғарлик қўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ ишларга юксак баҳо берди. Халқимиз ўзининг хоҳиш-иродаси билан Президентликка номзодлардан бири Шавкат Миромонович Мирзиёевни қарийб 90 фоиз овоз билан Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб сайлади. Бу муҳим сиёсий воқеани халқимиз билан биргаликда бутун дунё тараққиётпарвар жамоатчилиги қувонч билан қутиб олди. Шу муносабат билан хорижий давлатлар ва ҳукуматлар, халқаро ташкилотлар раҳбарлари, хорижий мамлакатларнинг таниқли жамоат арбобларидан, самимий тилақлар билдирилган қутловлар келди. Уларда яқдиллик билан Шавкат Миромонович Мирзиёевнинг Президент этиб сайлангани Ўзбекистон учун муҳим даврни бошлаб берди, ўзроқ умумий манфаатларимизни ҳисобга олиб, мамлакатларимиз фаровонлиги йўлида биргаликдаги ишларимизни давом эттираамиз, дейилган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси билан “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 25 йиллиги” кўрак нишони таъсис этилди. Бу ҳам Биринчи Президентимиз, атоқли давлат ва жамоат арбоби Ислам Каримов бошлаб берган қутлуг ишлар, қўриб-билиб, шохид бўлиб турибизки, муносиб издошлари томонидан ҳар борада изчил давом этаётганига бир ишончли далилдир.

Дейдиларки, Аллоҳ таоло бандасига унинг феъл-атвориға қараб марҳамат қилади. Шунга ўхшаш халқнинг феъл-атвориға қараб, унинг ўзига монанд юрт ва Юртбоши беради. Алҳамдулиллоҳ, юртимиз ҳам, Юртбошимиз ҳам ўзимизга муносиб. Бинобарин, Ўзбекистон деган мамлакатимиз ҳам, ўзбек деган миллатимиз ҳам то дунё тургунча туражак!

Абдуқаҳҳор ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
санъат арбоби, профессор

Бизнинг шарҳ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ТАЪМИНОТИ — ГЛОБАЛ МАСАЛА

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) маълумотларига кўра, бугун дунёда 815 миллион киши тўйиб овқатланмайди. Уларнинг аксарияти қашшоқ мамлакатлар ҳиссасига тўғри келади. Шу рақамнинг ўзи ҳам бугун озиқ-овқат таъминоти ва хавфсизлиги масаласи қанчалик глобал тус олаётганидан далолат беради.

Бугун озиқ-овқат тақчиллигини бартараф этиш, хавфсизлигини таъминлаш масаласи дунё ҳамжамиятини ташвишга солаётган муаммолардан бири экани ҳеч кимга сир эмас. БМТ ҳар йили 16 октябрни Жаҳон озиқ-овқат кунини сифатида нишонлаш ҳам бунинг исботидир. Бугун ушбу муаммага ечим топиш мақсадида ташкилот муайян ишларни амалга оширмоқда. Хусусан, 2015 йилнинг 25 сентябрида Нью-Йорк шаҳридаги БМТ қароргоҳида ўтказилган ташкилотнинг Бош Ассамблеясида аъзо давлатлар “2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги кун тартиби” деб номланган ҳужжатни қабул қилди. Мазкур ҳужжатда бир қатор муҳим масалалар қаторида дунёда ҳар қандай шаклдаги қашшоқлик ва оқарчиликка барҳам бериш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, овқатланиш сифатини яхшилаш каби мақсад-вазифалар ҳам ўрин олди.

“БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) 1947 йилдан буён ҳар йили “Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ишлар ҳолати” бўйича ҳисобот тайёрлайди, — дейди ташкилот бош директори Жозе Грациану да Силва. Жаҳон озиқ-овқат кунини муносабати билан йўллаган бу йилги мақтубида. — Ўша вақтдан буён қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилган ютуқлар озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда самарали натижаларга эришиш, уларнинг хавфсизлигини таъминлаш, дунё аҳолисининг бундай маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини қондириш имконини бериш. Шунга қарамай, ҳисоб-китоблар шунини кўрсатяптики, дунёда 815 миллион одам хали-ҳамон сўрунчалик оқарчиликдан азият чекишда, миллионлаб одамлар қашшоқликда кун кечирмоқда. Кенг қамровли иқтисодий ўсишга эришилмас экан, қашшоқликка барҳам бериш ҳамда 2030 йилга қадар оқарчиликни бутунлай йўқотишдек глобал миқёсдаги мақсадларимизга эриша олмаймиз. Бунинг учун эса жаҳон ҳамжамиятини бирлаштириш, ягона мақсад сари интилиш талаб этилади”.

Яқинда БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилотининг “Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ишлар ҳолати” деб номланган ҳисоботи эълон қилинди. Унда қайд этилишича, шаҳарлашиш, дунё аҳолиси кўпайиши, сарф-харажатларнинг муттасил ортиб бораётгани озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжни оширмоқда. Башоратларга кўра, 2050 йилга келиб дунё аҳолиси сонини 9,8 миллиардга етати. Жорий юз йилликнинг ўрталаригача инсониятнинг озиқ-овқатга бўлган эҳтиёжини қондириш учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 50 фоизга ошириш талаб этилади.

Дунё миқёсида озиқ-овқат тақчиллиги юзгага келишининг бир қанча сабаб ва омиллари мавжуд. Улардан бири — иқлим ўзгаришлари. Турли табиий офатлар иқтисодий заиф мамлакатлар қишлоқ хўжалиги ерларини пайҳон қилиб, оқарчиликни келтириб чиқармоқда. Қолаверса, қургоччилик ҳам дунёда озиқ-овқат тақчиллигини келтириб чиқарувчи асосий омил саналади. Бундан ташқари, дунёнинг айрим минтақаларида содир бўлаётган қуролли қармоқ-қаршиликлар иқтисодий беқарорлик, қишлоқ хўжалигининг издан чиқиши ва оқарчиликка сабаб бўлаётди. Нотинч возият туфайли миллионлаб одамлар бошпана излаб ўз мамлакатларини тарк этмоқда. Оқибатда, уларнинг аксарияти ўзларига на бошпана, на озиқ-овқат топа олмади, силлоси қуримокда, сарсон-саргардон бўлмоқда.

Исрофгарчилик ҳам озиқ-овқат тақчиллигини

ни келтириб чиқараётган омиллардан саналади. Айтиш жоиз, ҳар йили дунё бўйича ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг 30 фоизи истеъмол қилинмай, ташлаб юборилади. Бунинг учун қанчадан-қанча куч, энергия, ер, сув ва бошқа ресурслар сарфланмоқда. Аслида эса бунча миқдордаги озиқ-овқат маҳсулотларини тежаш орқали Ер юзиде оқарчилик билан боғлиқ муаммоларга ечим топиш мумкин. Гарвард университетининг тадқиқотлари шунини кўрсатяптики, биргина АҚШда ҳар йили умумий қиймати 165 миллиард долларлик озиқ-овқат маҳсулотлари ташлаб юборилапти. Бу эса, ўз навбатида, мазкур мамлакат фуқароларида ортиқча возн, семизлик билан боғлиқ муаммоларни юзгага келтиряпти.

Бугун ривожланган мамлакатларда озиқ-овқат маҳсулотларини эҳтиёждан ортиқ миқдорда ишлаб чиқариш, уларни ташлаб юбориш билан боғлиқ ҳолатлар кузатилаётган бир пайтда айрим иқтисодиёти заиф мамлакатлар аҳолиси тўйиб овқат емаслик, оқарчилик билан боғлиқ муаммоларга дуч келётир. Масалан, Шарқий Африкада оқарчилик билан боғлиқ муаммолар ҳамон долзарблигича қолмоқда. Мазкур минтақада 124 миллион аҳоли тўйиб овқат емайди.

Шимолий Африкада сиёсий беқарорлик ҳукм сўраётганига қарамай, оқарчиликка барҳам бериш борасида ижобий натижаларга эришилмоқда. Тахлилларга кўра, мазкур минтақада оқарчилик яқин йиллар ичида 5 фоизгача қайишиш кутилляпти. Минтақанинг етакчи мамлакатлари Жазир, Миср, Марокаш ҳамда Тунисда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашда ижобий кўрсаткичлар қайд этилмоқда. Дунёда нарх-наво кўтарилиб бораётган бир пайтда, минтақа мамлакатларида асосий озиқ-овқат маҳсулотлари нархининг арзон ҳолатда сақланаётгани мавжуд муаммоларга қисман ечим бўляпти.

Бу йил Жаҳон озиқ-овқат кунини “Миграцион оқимлар масаласида ўзгаришларни амалга оширамиз. Озиқ-овқат хавфсизлиги ва қишлоқларни ривожлантириш учун сармоя киритамиз” шиори остида ўтказилди. Дарҳақиқат, ноқонуний муҳожирилик ҳам бугун озиқ-овқат таъминотида салбий таъсир кўрсатаётган омил саналади. Маълумки, дунёда қашшоқ аҳолининг ундан бири қисми қишлоқ жойларида истиқомат қилади. Уларнинг асосий даромад ва озиқ-овқат манбаи — қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳисобланади. Иқтисодиёти заиф мамлакатларда яшовчи аксарият ёшлар кўпроқ даромад топиш илинжида қишлоқларни тарк этиб, бошқа давлатларга баъзон қонуний, баъзон ноқонуний ўтиб кетмоқда. Натижада бу соҳада меҳнатга лойиқатли ишчи кучи етишмовчилиги, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳажмининг қайишишига олиб келётир.

Сўнги ўн йилликда дунё миқёсида озиқ-овқат таъминоти масаласида туб силжиш кузатишга бўлса-да, бироқ ўтган йили 815 миллион киши оқарчиликдан азият чекиди. Бу 2015 йилга қараганда 38 миллион кишига кўп дегани. Бу бевосита дунёда юз берган қуролли тўқнашувлар, табиий офатлар ҳамда иқлим ўзгаришлари билан чамбарчас боғлиқ. Сўнги ўн йилликда қуролли зиддият ва қармоқ-қаршиликлар кўпайгани ҳеч кимга сир эмас. Қуролли тўқнашувлар аксарият ҳолларда иқтисодий беқарорликка, ёқилиш, озиқ-овқат маҳсулотлари нархининг ошиши, ишлаб чиқариш ҳажмининг кескин қайишишига сабаб бўлади. Алақибат, бу аҳолининг тур-

муш даражасига ҳам таъсир кўрсатмай қолмайди.

— Озиқ-овқат тақчиллигидан азият чекаётган дунё аҳолисининг 60 фоизи зиддиятлар авж олган мамлакатларда яшайди, — дейди БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) бош директори Жозе Грациану да Силва. — Мисол учун, қуролли тўқнашувлар оқибатида Нигериянинг шимоли-шарқий қисми, Сомали, Жанубий Судан ҳамда Яман оқарчилик ёқасига келиб қолди. 64 миллион киши зиддиятлар авж олган мамлакатларни тарк этишга мажбур бўлди. Бу Иккинчи жаҳон урушидан буён кузатишган энг юқори кўрсаткичдир. Сурияда ҳам возият беқарорлигича қолмоқда. Мамлакат миллий валюта курсининг кескин ўзгариши, озиқ-овқат тақчиллиги ва хавфсизлиги билан боғлиқ муаммоларга дуч келяпти. Ҳисоб-китобларга қараганда, мамлакатда қарийб 13,5 миллион фуқаро инсонпарварлик ёрдамига муҳтож. 11 миллиондан зиёд одам — мамлакатнинг қарийб ярим аҳолиси Сурияни тарк этишга мажбур бўлди. Қишлоқ хўжалиги масаласида уларга ёрдам қўлини чўзмастик озиқ-овқат таъминоти ҳамда ноқонуний муҳожирилик билан боғлиқ муаммонинг янада оғаш олишига сабаб бўлади. Мамлакат сиёсий инқирозни бошдан кечирмоқда. Шундай экан, муаммони фақат инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш орқали ҳал этиш бўлмайди. Шунга қарамай, ФАО ҳамда унинг ҳамкор ташкилотлари 2011 йилдан буён мамлакатдаги 2,9 миллиондан зиёд кишининг озиқ-овқат таъминоти ва хавфсизлигига амалий ёрдам кўрсатди.

Жозе Грациану да Силванинг таъкидлашича, ФАО Сурияда кичик ўй хўжаликлари ва ҳосил етиштиришни қўллаб-қувватлаш, ветеринар хизматлар кўрсатиш, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун сувдан фойдаланиш, қорачиликни тиклаш, мактаб томоқларини ташкил этиш юзасидан чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Бу тадбирлар томонидан қўрилоётган чораларнинг бири қисми, ҳолос. Ташкилот яқин уч-олти ой ичида ўз юртига қайтиб келувчи инсонларга ёрдам кўрсатиш, фермерларнинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги фаолиятини қайта йўлга қўйиб олишлари учун уларга қўлай шaroит яратишни ҳам ўз олдига мақсад қилган.

Бугун дунёнинг айрим мамлакатлари озиқ-овқат тақчиллиги муаммоларига дуч келётган шундай мураккаб бир пайтда Ўзбекистонда аҳолининг муҳим қўндоқлик истеъмол товарларига бўлган талаби тўлиқ қондирилибгина қолмай, катта миқдорда экспорт қилинаётгани таҳсинга лойиқ. Юртимизда жон бошига қарийб 300 килограмм сабзавот, 75 килограмм картошка ва 44 килограмм узум тўғри келмоқда. Бу оптимал, яъни мақбул деб ҳисобланадиган истеъмол меъёридан уч баробар кўндр. Қолаверса, 180 турдан ортиқ сархил мева-сабзавот ва уларни қайта ишлаш асосида тайёрланган маҳсулотлар дунёнинг 80 давлатига экспорт қилинётгани борчамизни қувонтиради, албатта. Ўзбекистон ўрик, алхўри, узум, ёнғоқ, қарам ва бошқа қўллаб мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш ҳажми бўйича дунёда шундай маҳсулотларни етказиб берадиган ўн та етакчи давлат қаторига кирди.

Ўзбекистон БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО)га 2001 йилда аъзо бўлган. 2014 йилда Тошкентда ушбу ташкилотнинг ваколатхонаси очилди. Ўтган давр мобайнида ўзaro ҳамкорликда қургоч-

чиликка қарши қурашиш, ер деградациясининг олдини олиш, ўрмон хўжалигини ҳамда сабзавот уруғчилигини ривожлантириш, сувдан фойдаланишнинг тежамкор технологияларини жорий этишга оид ишлар амалга оширилган. Бугунги кунда балиқчилик ва аквакультура-ни ривожлантириш, тоғли ҳудудларда дарё хавзаларини барқарор бошқариш, зарарқунандаларга қарши қурашиш бўйича қатор лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда.

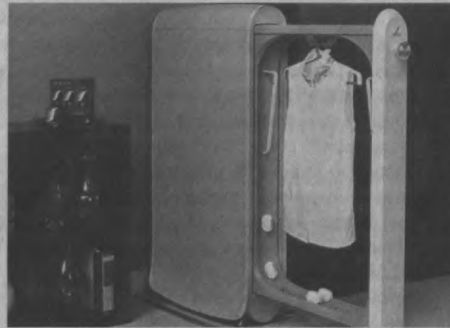
БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти бош директори Жозе Грациану да Силва 2014 йилнинг 5-6 июнь кунлари Тошкент шаҳрида ўтказилган “Ўзбекистонда озиқ-овқат дастурини амалга оширишнинг муҳим заҳиралари” мавзусидаги халқаро конференцияда сўзлаган нутқида мамлакатимизда мазкур жабҳада қўлга киритилаётган ютуқларга алоҳида тўхталиб, жумладан, шундай деган эди: “2000 йилларнинг бошларидан бугунги кунгача Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳамда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасида улкан тараққиётга эришди. 2000 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва ҳосилдорлик муттасил ошириб келинаётгани бундай ҳайратланарли ютуқларнинг бош омилдир”.

Мазкур соҳада қабул қилинаётган қарорлар мамлакатимизда озиқ-овқат таъминоти ва хавфсизлигини таъминлашда муҳим ўрин тутмоқда. Жумладан, ўтган йилнинг 12 апрелдаги “Мева-сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотларини харид қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент қарори халқимизнинг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўла таъминлаб, уларни экспорт қилиш салоҳиятини янада кенгайтиришга хизмат қилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 25 апрелдаги “Ўзбекистон Республикаси аҳолисининг соғлом овқатланиши соҳасида амалга оширилаётган чора-тадбирларни янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ва ўша йилнинг 29 августдаги “2015-2020 йиллар даврида Ўзбекистон Республикаси аҳолисининг соғлом овқатланишини таъминлаш концепциясини ва чора-тадбирлар комплексини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарорлари соҳа ривожига муҳим аҳамият касб этётир.

Қолаверса, шу йили Президентимизнинг “Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”, “Республикаимизда асаларичилик тармоғини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорлари қабул қилинди. Уларда назарда тутилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши балиқчилик ва асаларичиликнинг барча соҳасини қамраб олган ҳолда, унинг жадал ривожланишини таъминловчи ягона бошқарув тизимини ташкил этиш, янги иш ўринлари яратиш, балиқ ва асал етиштириш ҳажмларини кескин кўпайтириш, мамлакатимиз аҳолисининг бундай маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш ва соҳаларнинг экспорт салоҳиятини ошириш имконини бериш шубҳасиз.

КИР ЮВУВЧИ “ЖАВОН”

АҚШнинг “P&C” ҳамда “Whirlpool Corporation” компаниялари ўзоқ изланишдан сўнг “SWASH Express Clothing Care System” номли тез ва самарали ишлайдиган кир ювиш қурилмасини ишлаб чиқарди, деб ёзади “novate.ru”.

У ташки қўринишдан унча катта бўлмаган кийим жавонини эслатади. Жавоннинг эшиги очилиши билан ундан харақатланувчи махсус илгак ташқарига чиқади. Илгакка кийим илинганидан сўнг махсус тўғмача босилиши билан у ичқорига қайтади ва эшик ёпилади. Барча кир ювиш машиналари сингари унга ҳам махсус тозалаш воситаси солинади. Кийимни ювиш учун озроқ сув, муайян ҳарорат талаб этилади. Жараён учун атиги ўн дақиқа керак. Ювилган кийим ҳар софар ҳудди янгидек қўринади. У кичкина панел ёрдамида бошқарилади. Қурилмани махсус иловга эга смартфон воситасида ҳам бошқариш мумкин.

ЭНГ БАЛАНД ШАМОЛ ТУРБИНАСИ

“Max Bugl Wind AG” компанияси Германиянинг Гайльсдорф шаҳрида дунёдаги энг баланд шамол турбинасини барпо этди. Бу ҳақда “electrek.co” хабар тарқатган.

Турбинанинг устуни — 178 метрни, миноранинг парралари билан бирга умумий баландлиги эса 246,5 метрни ташкил қилади. У баландлиги 155 метрдан 178 метргача бўлган ва ушбу ҳудудда ўрнатилган турт минорадан бири ҳисобланади. Ҳар бир турбинада 3,4 мегаваттлик генератор ўрнатилган. Ушбу турбиналар йилига 10 минг 500 мегаватт-соат электр энергия ишлаб чиқаради.

Лойиҳа қиймати 70 миллион еврони ташкил этди. У ҳар йили 6,5 миллион евро даромад келтириши кутилмоқда.

ДИНОЗАВРНИНГ ЯНГИ ТУРИ АНИҚЛАНДИ

Францияда ўсимликлар билан озиқланган динозаврларнинг янги тури аниқланди, дейилади “meduza.io” сайтида.

Франция ва Бельгия қадимшўнослари аниқлаган динозаврларнинг янги тури “Matheronodon provincialis” деб номланди. Археологлар жонивор қолдиқларини Франция жанубидан топди. Улар барча қиёда яшаган ўтхўр динозаврлар — “Rhabdodontidae” оиласига мансуб.

Жониворнинг қайиғига ўхшаш йирик жағлари бўлган. Улар ёрдамида динозавр дарахтларнинг барги ва паяларини чайнаган. Олимларнинг таҳмин қилишича, бу динозавр асосан бошқа ўтхўр динозаврлар ёқтирмаган ўсимликлар билан озиқланган.

Олимлар динозавр жағининг бири қисми ва бири неча тишини топди, ҳолос. Палеонтологлар жониворнинг бош сўягини қайта тиклаб, унинг тишлари бошқа ўтхўр динозаврларникига нисбатан ўткирроқ бўлган, деган хулосага келди. Таҳминий ҳисоб-китобларга кўра, улар танасининг узунлиги беш метргача этган.

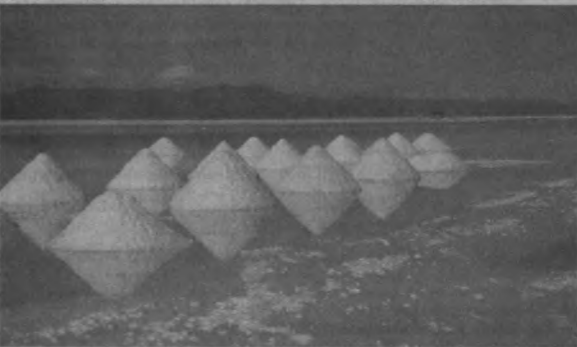
Олимлар янги динозаврнинг тузилиши ва нималар билан озиқлангани ҳақида янада кўпроқ маълумотга эга бўлиш учун унинг яна бошқа қолдиқларини излаб топишга умид қилмоқда.

Саҳифани “Milliy tiklanish” муҳбири Шаҳзод ҒАФҒОРОВ тайёрлади.

Рангин дунё

ҚУРИГАН ТУЗ КЎЛИ ЁХУД “ҲЮНИ” ШЎРХОКИГА САЁҲАТ

“Ҳюни” дунёдаги энг йирик шўрхок бўлиб, Боливиянинг жануби-ғарбий қисмида жойлашган. Шўрхок қалинлиги бир неча метрни (баъзи қисмлари 10 метр) туз қатламидан иборат. Майдони 10 минг 588 квадрат километрни ташкил этади. Ва у бу жиҳатдан АҚШдаги машҳур қуриган туз кўли — Бонневилдан 25 баравар катта. Ҳисоб-китобларга кўра, “Ҳюни” шўрхокида 10 миллиард тонна туз захираси мавжуд. Ҳар йили бу ердан 25 минг тонна туз қазиб олинмоқда.

Маълумки, шўр тулрок одатда собиқ кўллар ёки бошқа сув хавзалари ўрнида ҳосил бўлади. Бугунги миқдори ёнғингарчилик миқдоридан ошиб кетса, вақт ўтиши билан сувда туз миқдори ҳам кўпаяди. Сув тўлиқ бўлганидан сўнг ер устида қаттиқ туз қобили — шўрхок пайдо бўлади.

“Ҳюни” шўрхоки бундан тахминан 40 минг йил бурун қадимги Минчин кўлининг қуриб қолиши туфайли ҳосил бўлган.

Шўрхок баландлиги денгиз сатҳидан 3 минг метрдан зиёд. Альтиплано платоси (яъни тоғнинг бири қисми) ҳисобланади. Бу ердаги йирик туз қатлами остида таркибида 0,3 физ литий мавжуд бўлган сув эритмаси мавжуд. Литий, асосан, тоғ жинслари ва денгизда кўп учрайди. Бирок унинг саноатда фойдаланилиши мумкин бўлган асосий қисми шўрхоқлар остида жойлашган. Мазкур металлдан наутбук, мобил алоқа воситалари тайёрлашда фойдаланилади. Олимлар келажикда ундан электр воситасида ҳаракатланувчи автомобиллар учун аккумулятор ишлаб чиқаришда фойдаланиш мумкинлигини айтишмоқда. Айрим маълумотларга қараганда, дунё бўйича литий захирасининг 50 фоизи “Ҳюни” шўрхокида жойлашган.

Ноябрдан мартгача давом этадиган ёнғингарчилик мавсумида шўрхок сув қатламининг қалинлиги 30 сантиметрга етати. Борди-ю, шўрхоқнинг сув қатлами юқаласе, унинг устки қисми ойнаванд ёки муз қўринишига кириб қолади. Унинг устида одам ёки автомобил гўё булут каби осмонда сузиб юргандек қўринади. Қургоччилик мавсумида шўрхоқнинг устки қатламида ари инини эслатувчи кўп қиррали жўяқлар ҳосил бўлади. Баландлиги бир неча сантиметр келадиган жўяқлар

сувнинг бўғланиши туфайли юзгага келади.

Бу ерда ўсимлик ва ёввойи ҳайвонлар кам учрайди. Мазкур ҳудудда 80 турдаги қуш, хусусан, Анд ғози, колибри яшайди. Ҳар йили ноябрь-декабрь ойларида Чили, Анд ҳамда Жеймс фломинголори учиб келади. Йилига бир сантиметр ўсадиган қатқуснинг баландлиги 12 метргача боради.

Шўрхоқдан унча ўзоқ бўлмаган масофада Ҳюни шаҳарчаси, ундан уч километр нарида “поездлар қабристонини” жойлашган. Бир пайтлар у мамлакатнинг темир йўл тараққий этган шаҳарларидан бири бўлган. Тоғ саноати инкироза юз тутиши билан, ўтган асрнинг 50-йилларида темир йўл, локоматив ва вагонлар қаровсиз қолиб кетган. Бу ердаги айрим поездларнинг ёши юз йилдан ошади. 2006 йилда маҳаллий бошқарув органлари томонидан бу жойни очик осмон остидаги музейга айлантириш юзасидан ўн беш йилга мўлжалланган дастур қабул қилинди. Ҳюни шаҳрида 2011 йилдан буён аэропорт фаолият кўрсатмоқда.

Ҳюнидан 22 километр ўзоқликдаги Колчани манзилгоҳида истиқомат қилувчи аҳолининг асосий машғулоти — туз ишлаб чиқариш. Бу ерда туз қайта ишланиб, мамлакатнинг бошқа ҳудудларига етказилади, бири қисми хориқга экспорт қилинади. Маҳаллий аҳоли нафақат туз ишлаб чиқариш, балки туризм ҳисобидан ҳам тирикчилик ўтказида. Бу ерда сўйхўлар учун туз иштлардан ўйлар, меҳмонхоналар қурилган. Туз музейида туздан ишланган жониворлар, мебеллар ва бошқа антиқа буюмларни томоша қилиш мумкин.

“Ҳюни” шўрхоки мамлакатнинг туризми ривожланган ҳудудларидан саналади. Ҳар йили бу ерга 70 мингга яқин сайёҳ келади.

ЭЗГУЛИК ҚАЛБЛАРНИ БИРЛАШТИРАДИ

I ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО АМАЛИЙ САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ ИШТИРОКЧИЛАРГА ХАЙРАТ ВА ИЛҲОМ ЗАВҚИНИ УЛАШДИ

Она заминида халқ амалий санъати ҳақида юксак қадрланган. Бу санъат асарлари инсонга соф туйғулар билан яшаш, эзгуликка интилиш, оламни рангин бўёқларда кўришдек гўзал лаҳзаларни инъом этади.

Пойтахтимизда бир ҳафта давом этган I Тошкент Халқаро амалий санъат фестивали ҳам томошабинларга ана шундай хайрат ва ҳавас, ижод оҳлига эса илҳом завқини тақдим этди.

Фестивалнинг очилиш маросими Ўзбекистон Бадий академияси Марказий кўргазмалар залида бўлиб ўтиб, ҳафталик пойтахтимиздаги санъат ва моданят қосоналари, жумладан, Ўзбекистон тасвирий санъат галереяси, Тошкент Фотосуратлар уйи, Халқаро маданият қарвонсаройи, Қамолитдин Бехзод номидagi Шарқ миниатюра санъати музейи ва Ёшлар ижод саройида давом этди.

Ўзбекистон Бадий академияси илк бор уюштирган мазкур фестиваль нафақат мамлакатимиз, балки МДХ давлатлари, шунингдек, Германия, Хитой, Буюк Британия, Эрон, Италия, Жанубий Корея каби дунёнинг ўндан зиёд мамлакатларидаги хунармандлар, тасвирий ва амалий санъат усталари, миниатюрчи рассомлар, санъатшунослари бир жойга жамлаб, фикр алмашиш, соҳани ривожлантириш истиқболлари ҳақидаги келишув ва ижодий муҳитни янада жонлантириш имконини берди. Айниқса, фестиваль санъатшуносларнинг жаҳонда кечаётган ижодий жараён билан яқиндан танишишлари учун аини мудоо бўлди.

Ушбу фестиваль миллий анъана ва қадриятларимизни асраб-авайлаш, моданят ва санъатни изчил равишда топтириш йўлидаги эзгу саз-ҳаракатлар намунасидир. Бинобарин, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ижодкор зиёлиларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, улар учун

зарур имкониятларни яратиш, маданий соҳаларда халқаро ҳамкорликни тобора кучайтиришга оид амалий ташаббуслари санъатнинг барча йўналиши, хусусан, тасвирий ва амалий санъатда ҳам янгидан-янги гояларга туртки бераётди.

— Халқимизнинг бой маданий, маънавий меросини ўзида акс эттирган амалий санъат тасвирий, ҳайкалтарошлик, дизайнлик санъатлари гуллаб-яшнашда ҳам муҳим пойдевор вазифасини ўтамоқда, — деди Ўзбекистон Бадий академияси раиси Акмал Нуриддинов. — Айни пайтда ушбу фестиваль халқаро ижодий ҳамкорликни янада ривожлантириш, “устоз-шогирд” мактаби анъаналарининг бардовомчилигини таъминлашда ҳам муҳим аҳамият касб этади. Бундан ташқари, халқлар ўртасидаги ахиллик, дўстлик туйғуларининг кенг қулоқ ёйишига хизмат қилади.

Фестиваль доирасида “Колибри” болалар

ижодиёти студиясида бўлиб ўтган бадий тўғарақда намойиш этилган ижод намуналари муҳлислар ва фестиваль иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди. Матога тасвир акс эттириш — батика, аппликация, юмшоқ ўйинчоқлар, либослар дизайни, чиннига гул чизиш каби йўналишлар бўйича ёш ижодкорларнинг ишлари митти юрак дунёни қандай ранглар билан тасвирлаши, унинг ички дунёси нақадор бойлиги, олам ва одам ҳақидаги жўшқин ва беғубор тасаввурини кўриш имконини берди. Кўргазма иштирокчилари бир лоҳза бўлса-да болалар оламида яшаш, дунёга болаликнинг кўзлари билан боқиш, ўз ёшлигини эслаб, самимий туйғулар оғушида парвоз этишдек ҳаяжонли дамларга гувоҳ бўлдилар.

— Ўзбекистон амалий санъати ҳақида аввалдан хабардор эдим, мазкур фестивалда бу санъат нақадор бой ва тарихий илдизларга эга эканига ана бир қарра ишонч ҳосил қилдим, — дейди хитойлик ижодкор Ма Сяо Лин. — Юртингиз санъатшунос олимларининг тадқиқотларига жуда қизиқман. Бу йўналишда ўзим ҳам изланиш олиб борганим боис, мазкур фестиваль гаят фойдали ва қизиқарли тарзда ўтди.

— Ўзбекистонда халқ амалий санъати ривожига, бебаҳо маънавий меросини асраб-авайлашга қаратилган чора-тадбирлар қўллаб-қувватлаш учун ибратдир, — дейди ЮНЕСКОнинг номоддий маданий мерос бўйича эксперти Динара Чочубаева (Қирғизистон). — Юртингизда уста ва ҳу-

нармандларни қўллаб-қувватлаш борасида яратилган қўллаб-қувватлаш уларнинг самарали ижод қилишида асосий омил бўлмоқда.

Тошкент Фотосуратлар уйида бўлиб ўтган кўргазмада ёш хунарманд Нуриддин Расуловнинг “Бирдамлик назарияси” инсталляцияси кўпчилик қатнашчиларнинг оқлишига сазовор бўлди. Маҳабатли кўнгулар паррақларидаги бир-бирини такрорламас нафис нақшлар кишида гўё халқлар ўртасидаги ахиллик, дўстлик, ҳамжихатлик ифодаси бўлмиш мазкур фестивалнинг рамзий тисолидек таассурот қолдириши билан аҳамиятлидир.

— Фестивалда иштирок этганимдан жуда ҳам хурсандман, — дейди Нуриддин Расулов. — Бу биз каби ёшлар учун тенгқурларимиз, тажрибали хунарманд усталар билан яқиндан танишиш имконини берди. Бундан ташқари, дунёнинг қўллаб-қувватларидан келган амалий санъат усталари билан тажриба алмашиш. Бир сўз билан айтганда, ушбу фестиваль мамлакатимизда турли миллат ва элат вакилларининг самарали ижод қилиши учун зарур барча шароитлар мавжудлигини ана бир қарра намойиш этди.

Нафис санъатга доир кўргазмалар, маҳорат сабоқлари, тақдирот тадбирлари, ижодий мулоқот, учрашув ва анжуманлар, модлар намойиши, музкий кечалар, пойтахтимиздаги музейлар ва диққатга сазовор масканларга саёҳатлар фестивал доирасида янада ранг-баранглигини таъминлади.

Ижодий ишлари энг яхши, деб топилган мусаввир, уста ва хунармандлар, уларнинг шогирдларига Ўзбекистон Бадий академиясининг сертификат ва эсдалик совғалари топширилди.

Исломжон ҚҲҶҚОРОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

ТИББИЙ МАСЛАҲАТ

ТУШКҮНЛИКДАН ҚАНДАЙ ҚУТИЛИШ МУМКИН?

Депрессия (руҳий тушкунлик) — кайфиятнинг кескин пасайиши, фикрлар қарахтланиши ва ҳар қандай ҳаракатга бўлган интилишнинг йўқолиши билан кечувчи касаллик. Депрессия ўткир ва сурункали руҳий сиқилиш, кетма-кет келувчи муваффақиятсизлик ва узоқ давом этувчи оғир касалликлар тўғрисида юзага келади.

Касаллик ташқи салбий омиллар оқибатида ривожланса — экзоген, ҳеч қандай сабабсиз кучайиб кетса — эндоген депрессия деб аталади. Иккинчи ҳолатда ирсий омилларнинг ўрни катта.

Депрессияда кайфиятнинг тушиб кетиши, умидсизлик, ғам-ғусса, доимий ҳавотир, ноҳуш воқеаларни кўтиб яшаш, айбдорлик ҳисси ёки ўзини ҳадеб айблайвериш, қайсарлик, ўз билганидан қолмаслик, ҳаётдан қониқмаслик ва ўзини қамситиш, атрофдаги воқеалар ва яқинларига қизиқишнинг йўқолиши каби руҳий-ҳиссий бузилишларда намоён бўлади. Унга чалинган инсоннинг кайфияти кун бўйи ўзгариб туриши мумкин. Масалан, беморнинг кайфияти эрталаб жуда ахши бўлса, кечга бориб умуман тушиб кетади. Баъзиларда эса бўлиб тескариси кузатилади. Депрессияда бош оғриги, бош айланиши, энса ва бўйин, юрак соҳасида оғриқлар, нафас етишмаслиги, иштаҳа пасайиши, қанзайт, умий ҳолсизлик каби белгилар кузатилади. Бош оғриги хасталикнинг энг кўп кузатиладиган белгисидир. Шу боис боши доимий равишда оғриб турадиган инсонлар шифокорга мурожаат қилишлари лозим.

Бу касалликда ҳулқ-атвор бузилиши жуда кўп учрайди. Мисол учун, бирор-бир фаолиятга қизиқмаслик, қамқоракатлилик, уйдан чиқмай ётовериш, ёлғизликка интилиш, одамлар билан мулоқотдан қочиш, ичкиликка ёки турли фармакологик дориларга ружу қўйиш каби ҳолатлар кузатилади. Депрессияда хотира, фикрлаш жараёни бузилиши ҳам мумкин.

Депрессия асарият ҳолда ёмон ҳулқ-атворнинг бир кўриниши сифатида қабул қилиниб, ўз вақтида чора кўрилмайдиган. Бироқ у фақат кайфиятнинг тушиши билан боғлиқ ҳолат эмас, балки бир неча оломатдан иборат касалликдир. Уни эрта аниқлаш ва даволаш, муолажаларини тезда бошлаш беморнинг руҳий тушкунликдан эрта чиқиб кетишига ёрдам беради.

Рухий тушкунликни даволашда дори-дормон ҳамда психотерапевтик суҳбатлардан фойдаланилади. Мазкур икки хил даволаш усули бирга олиб борилса, самараси юқори бўлади. Дорилар билан даволашдан олдин ва кейин ўтказиладиган психотерапия даволашни жараёнини енгилаштириб, касаллик қайталанганининг олдини олади.

Рухшунос нафақат бемор, балки унинг яқинлари билан ҳам суҳбатлар олиб бориши шарт. Чунки бу суҳбатлар бемор ҳақида тўла маълумотга эга бўлиш имконини беради. Шунингдек, рухшунос беморнинг яқинларига унинг олдида ўзларини қандай тутиши лозимлигини тушунтиради. Бу жуда муҳим. Чунки боъи оила аъзолари бемор билан бирга уйда мотамсаро муҳит яратадиган, бу вазият беморнинг оҳолини янада оғирлаштириши.

Депрессиянинг ҳар қандай турида дорилар ичиш тавсия этилади. Бу касалликни бартараф этиш учун қўллашладиган дорилар антидепрессант деб аталади. Бундай дорилар миёда кайфият гормони — серотин миқдорини оширади. Бироқ беморнинг мустакил равишда Интернет ёки шифокорлар учун ёзилган китоблардан фойдаланиб, депрессияга қарши дори қабул қилиши мумкин эмас.

ТУРФА ОЛАМ

РОБОТНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛГАН НАМУНАСИ

Япониянинг “Sony” компанияси “Aibo” номли “ит”-роботнинг янги, такомиллаштирилган намунасини ишлаб чиқарди, дейилади “sony.net” сайтида.

Роботнинг ташқи кўриниши ва хатти-ҳаракатлари ҳақиқий итга анча ўхшаш: думини лиқиллатиши, тўп кетидан қувди ва чекланган даражада ўрганиш қобилиятига эга. Роботнинг кўзларига турли ҳиссиётларни ифодалай олувчи иккита кичик экран ўрнатилган. Бундан ташқари, у табассум қилишни билдириши ва қандай хатти-ҳаракатлар одамларга жобий таъсир қилишини эслаб қолиб, соҳибининг кўрсатмаларига биноан “фей”ини ўзгартириши олади. “Aibo” эгасининг буйруғига биноан атрофдаги манзара ва воқеаларни суратга ёки тасвирга олиши мумкин. У шу тариқа ўзининг маълумотлар базасини яратди. Робот эгаси ушбу маълумотларни смартфондаги махсус иловада кўздан кечириши мумкин.

“Aibo” мамлакатда кейинги йилнинг январь ойидан бошлаб сотувга чиқарилади. Унинг нархи — 198 минг иена (1740 АҚШ доллари тенг).

Шаҳзод ҒАҒҒОРОВ тайёрлади.

Эълон!

Тошкент шаҳар Мирзо Улугбек туманидаги 256-умумтаълим мактаби томонидан Чориева Зилола Алишер қизи номига 2013 йилда берилган U № 6240816 рақамли шаходатнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Жарқўрғон туман кенгаши халқ депутатлари Жарқўрғон туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Баходир Мухаммадиевга отаси

Эшмурод МУҲАММАДИЕВнинг вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.

Реклама

Хурматли юртдошлар!

“АСАКА” БАНК

қуйидаги муддатли омонат турларини таклиф этади:

миллий валютада:

“ҚАДРИЯТ”

Омонатнинг сақланиш муддати 2 ой.
Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

“БАРАКАЛИ”

Омонатнинг сақланиш муддати 6 ой.
Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

“ҒАРОВОН ТУРМУШ”

Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой.
Ҳисобланган фоизлар омонат расмийлаштирилганда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

хорижий валютада:

“МАДАД”

(АҚШ долларида)

Омонатнинг сақланиш муддати 3 ой.
Ҳисобланган фоизлар омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

“ШОДИЁНА”

(АҚШ долларида)

Омонатнинг сақланиш муддати 24 ой.
Ҳисобланган фоизлар 12 ой ўтгандан сўнг ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

“СТАБИЛЬНЫЙ-1”

(Еврода)

Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой.
Ҳисобланган фоизлар омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

• Шу билан бирга “Асака” банк миллий валютада 17 турдаги ва хорижий валютада 10 турдаги қулай шартларда омонат турларини таклиф этади.

Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: (+99871) 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63

Сизнинг омонатларингиз:
— солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
— маълумотлари сир сақланиши тўлиқ қафолатланади;
— эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
— миқдори чекланмаган!

Филиаллар
Тошкент шаҳар филиали 371 120-83-13
Автотранспорт филиали 371 120-39-95
Шайхонтоҳур филиали 371 140-39-36
Юнусов филиали 371 221-80-67
Сирғали филиали 371 257-44-10
Тошкент вилоят филиали 371 120-84-13
Андижон вилоят филиали 374 223-60-74
Асака филиали 374 233-21-99
Фарход филиали 374 226-96-63
Фарғона вилоят филиали 373 244-39-14
Марғилон филиали 373 237-62-23
Олтинчи филиали 373 432-19-80
Қўқон филиали 373 542-61-01

Филиаллар
Наманган вилоят филиали 369 227-15-68
Навоий вилоят филиали 436 770-21-29
Зарафшон филиали 436 572-40-14
Бухоро вилоят филиали 365 770-05-19
Бухоро шаҳар филиали 365 770-11-27
Самарқанд вилоят филиали 368 233-65-47
Афросиёб филиали 366 221-71-76
Қашқадарё вилоят филиали 375 221-07-41
Сурхондарё вилоят филиали 376 770-82-12
Қорақалпоғистон филиали 361 770-60-59
Хоразм вилоят филиали 362 226-14-81
Сирдарё вилоят филиали 367 225-44-03
Жиззах вилоят филиали 372 226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банктардаги омонатларини қафолатлаш жамғармаси томонидан қафолатланади!

“Асака” банк сармоясиз сақланиши ва қўлайлигини қафолатлайди!

www.asakabank.uz

Хизматлар лицензияланган

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН “МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ” ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ҲОМИЙ: “МАТЕУОТ ТАРҚАТУВЧИ” АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Сарвар ОТАМУРАТОВ, Илҳом АБДУЛЛАЕВ, Абдуғабдул МАМАТОВ, Феруза МУҲАММАДЖОНОВА, Амриддин БЕРДИМУРОДОВ, Суван НАҲБЕДИДНОВ, Аҳмад САИДОВ, Алишер ҚОДИРОВ, Ортиқали ҚОЗОҚОВ, Муҳаммаджон ҚУРОНОВ, Исмаил ХУДОЕВОВ

Бош муҳаррир: Бехзод НОРБОВ

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй

Газета тахририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

ТЕЛЕФОНЛАР: (0-371) Кабулхона (факс): 234-69-55, Парламент ва маҳаллий кенгаш депутатлари фаолияти бўлими: 234-01-47, Партия ҳаёти бўлими: 234-86-41, Маданият, маънавият ва ахборот бўлими: 234-87-73, Бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари: 234-87-74, Бухгалтерия: 234-87-73.

Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қоғоз бичими А-2

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй

Газета ҳафтанинг chorshanba кунини чиқари.

2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан

№ 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.

Буюртма — Г 1116, Адади — 4850. Газетанинг баҳоси келишилган нархда.

Навбатчи муҳаррир: Шоҳида ДАМАНОВА

Навбатчи: Исломжон ҚҲҶҚОРОВ

Саҳифаловчи: Жапполиддин УРИНОВ

Электрон почта: e-mail: gazeta@mt.uz,

mtiklanish@mail.ru

Босишга топшириш вақти — 21.30.

ЎЗА якуни — 21.15. Топширилди — 00.20.

ISSN 2010-7714

472010771003

1 2 3 4 5